

An Maayo Na Barita Manungod Kan **JESU-CRISTO** **Na Ginsurat Ni** **MARCOS**

PAARAM

Susog sa paghuna san mga namumuno san mga nagatuod kasadto an nagsurat sani amo si Juan Marcos na kaupod ni Apostol Pablo. Nagatuod sinda na si Apostol Pedro an nagsumat kan Marcos manungod sa pangyayari sa buhay ni Jesu-Cristo kag si Marcos naman an nagsurat sani. An mga parte sani na libro amo ini:

An pagkakilala kan Jesu-Cristo 1:1-13

An mga ginhimo ni Jesus sa Galilea 1:14 - 9:50

An pagbiyahe ni Jesus pa-Jerusalem 10:1-52

An urhi na semana ni Jesus sa Jerusalem 11:1 - 15:47

An pagkabuhay gihapon ni Jesus 16:1-8

An Pagkilala Kan Jesu-Cristo

¹ Amo ini an pagtuna san Maayo Na Barita manunungod kan Jesu-Cristo na Anak Na Lalaki san Dios. ² An propeta na si Isaias nakasurat manungod sa ginsabi san Dios sa Anak, “Kitaa, may susuguon ako pakada sa kinab-an na mauuna sa imo.

Magapreparar siya san imo aagihan.”*

³ “Siyá an magasiyak sa disyerto,

---

* ^{1:2} Kitaa sa Mal. 3:1.

‘Preparara an agihan sa pag-abot san Ginoo.
Tadunga an iya mga pagaagihan.’,”[†]

4 Niyan natuman ini san nakita si Juan sa disyerto. Didto siya nagapangtukdo sa mga katawuhan na nagkadto sa iya na kinahanglan ninda magbasol kag magbaya sa inda pagkasala, tapos, magpabunyag para sa kapatawadan sani. **5** An nagkaradto sa iya amo an haros tanan na mga taga-Judea kag mga tagasyudad san Jerusalem, kag didto sa suba san Jordan. Ginbunyagan niya sinda san nag-ako sinda san inda kasal-an.

6 Ini si Juan nakasul-ot sin bado na himo sa barahibo san hayop na ginatawag na kamelyo. Ginpahaan niya sin anit kag an iya lang pagkaon mga duron kag dugos. **7** Amo ini an ginasabi niya, “May maabot na mas makagagahom pa ki sa akon, kaya dili ngani ako angay bisan maghubad san sintas san iya mga sandalyas. **8** Ako an nagapambunyag sa iyo paagi sa tubig pero siya amo an magabunyag sa iyo paagi sa Espirito Santo.”

*An Pagbunyag Kan Jesus
(Mateo 3:13-17; Lucas 3:21-22)*

9 Sani naman na panahon si Jesus hali sa Nazaret, usad na lugar san Galilea, kag didto man sa suba san Jordan siya ginbunyagan ni Juan. **10** Pakahaw-as lang ni Jesus sa tubig nakita dayon an pagbuka san langit kag an Espirito Santo na naga-paitsura baga'n salampati nagalusad pakadto sa iya. **11** Pakatapos may boses na nabati hali sa langit, “Ikaw an akon palangga na Anak na ginakalipay ko gayod.”

[†] **1:3** Kitaa sa Isaias 40:3.

*An Pagtintar Kan Jesus
(Mateo 4:1-11; Lucas 4:1-13)*

¹² Tapos, ginpakadto dayon siya san Espirito sa disyerto. ¹³ Kwarenta na adlaw siya didto na ginatintaran ni Satanas. Mga kaupod lang niya an mga hayop didto kag an mga anghel nagaataman sa iya.

*Nagatawag Si Jesus San Una Na Mga Disipulos
(Mateo 4:12-17; Lucas 4:14-15)*

¹⁴ Niyan, pakadakop kan Juan nagkadto si Jesus sa Galilea kag nagpahayag san Maayo Na Barita san Dios. ¹⁵ Amo ini an ginasabi niya, “Adi na an panahon! Haros magtuna na an paghadi san Dios kaya ngani magbasol na kamo kag magbaya sa iyo pagkasala, tapos magtuod sa Maayo Na Barita!”

¹⁶ San nagaagi si Jesus sa higad san danaw san Galilea, nakita niya an duha na magmanghod na amo sinda Simon kag san manghod sani na si Andres. Mga parapangisda sinda kaya adto didto sinda sa lawod nagapanglambat. ¹⁷ Nagtawag siya sa inda kag nagsabi, “Mag-upod kamo sa akon kay tutukduan ta kamo na magin mga parapanglambat sin mga tawo.” ¹⁸ Ginbayaan man dayon ninda an mga lambat kag nag-upod sa iya.

¹⁹ Pag-uruunhan ninda nakita man ni Jesus an magmanghod na mga anak ni Zebedeo na amo sinda Santiago kag Juan. Adto man sinda sa inda sakayan na nagatungkap san inda mga lambat. ²⁰ Tapos gintawag dayon niya sinda. Kaya ginbayaan ninda an inda ama na si Zebedeo sa sarakyan kaupod san mga kabulig kag nag-upod sa iya.

*May Maraot Na Espirito Na Ginpaluwas Ni Jesus
 (Lucas 4:31-37)*

²¹ Sa inda paglakat nakaabot sinda sa Caper-naum. Pagka-Adlaw San Pagpahuway nagsulod dayon si Jesus sa sinagoga kag nagtuna pagtukdo sa mga tawo. ²² Nagkangarawa sinda sa iya katukduan kay nagatukdo siya bilang tawo na may poder. Dili ini pareho san mga paratukdo san inda Kasuguan.

²³ Sani man mismo sa inda sinagoga may nagsiyak na lalaki na ginsudlan sin maraot na espirito, ²⁴ “Jesus na taga-Nazaret, nano an pakilabot mo sa amon? Nano, nagkadi ka agod siraon kami? Aram ko kun sin-o ka. Ikaw an Banal na hali sa Dios.”

²⁵ Pero gin-uritan siya ni Jesus, “Puyo dida! Lumuwas ka sa iya!” ²⁶ Tapos an tawo ginpakudog gayod san maraot na espirito kag pagsiyak sin makusog an espirito lumuwas sa iya.

²⁷ Kaya nangarat gayod sinda tanan kag nagapahurunga-hunga, “Nano ini? Bag-o na katukduan? May poder na ginasugo niya an mga maraot na espirito kag nagatumana naman sinda!” ²⁸ Kaya nadali lang an pakalukop san barita manungod kan Jesus sa tanan na lugar san Galilea.

Damu-damo Na Mga Tawo An Ginapaayo Ni Jesus

(Mateo 8:14-17; Lucas 4:38-41)

²⁹ Paghali ninda Jesus sa sinagoga nagsulod dayon sa balay ninda Simon kag Andres kaupod sinda Santiago kag Juan. ³⁰ Didto nakahigda

na may kalintura an ugangan na babayi ni Simon, kaya ginsabihan dayon ninda si Jesus san kamutangan sani. ³¹ Kinadto naman ni Jesus an masakit, ginkaptan sa kamot, pinatindog kag hinaw-asan dayon ini san kalintura. Tapos nagtuna siya pag-asikaso sa inda.

³² Pagtunod san adlaw gindara sa iya an tanan na mga may sakit kag amo man idto'n ginsudlan san mga demonyo. ³³ An tanan gayod na tawo sa lungsod nagtiripon sa may pwertahan san balay. ³⁴ Damu-damo siya'n ginpaayo na mga masakiton na may manlain-lain na ginabatyag. Pinahali man niya an damo na demonyo sa mga nagkasurudlan sani kag wara pagtuguti na makasurmaton pa kay kilala na ninda kun sin-o siya.

*Nagpangtukdo Si Jesus Sa Mga Sinagoga
(Lucas 4:42-44)*

³⁵ Madulum-dulom pa sa aga, nagbangon na siya, nagluwas sa balay kag nagkadto sa mamin-gaw na lugar agod nagpangadyi. ³⁶ Tapos, nag-parahanap sa iya si Simon kag san iya iba pa na kaurupod. ³⁷ San makit-an ninda siya sinabihan, “An tanan nagparahanap sa imo.”

³⁸ Nagsabat siya, “Hamos kita sa masunod na mga lungsod agod magpahayag man didto kay amo ini an dahilan san pagpakadi ko.” ³⁹ Ginpanglibot niya an bilog na Galilea na naga-pangtukdo sa inda mga sinagoga kag naga-paluwas san mga demonyo sa tawo.

*May Leprosohon Na Ginpaayo Ni Jesus
(Mateo 8:1-4; Lucas 5:12-16)*

40 San adto pa si Jesus didto may leprosohon na nagluhod sa may tiilan niya kag nakimaluoy, “Sir, kun gustuhon mo mapaayo mo ako.”

41 Sa dako na kaluoy gin-unat ni Jesus an iya kamot kag gindapatan an leprosohon na nagsabi, “Oo, gusto ko. Mag-ayo ka!” **42** Nawara dayon an leproso sani kag malinis na siya.

43-44 Tapos, gintugon gayod siya ni Jesus, “Ayaw gayod pagpanumat bisan kanin-o kundi kumadto ka kag magpakita sa padi. Tapos, maghalad ka para sa pag-ayo mo susog sa Kasuguan ni Moises bilang pagpamatuod sa mga tawo na nag-ayo ka na.” Tapos, ginpauli siya dayon. **45** Pero paglakat niya ginpamarita lugod sa tanan na lugar an nangyari sa iya. Kun kaya ngani si Jesus dili na basta makakadto sa mga lungsod kundi didto na lang sa mga wara’n tawo na lugar. Bisan sugad sani damu-damo lang gihapon na mga tawo an nagakaradto sa iya.

2

May Paralitiko Na Ginpaayo Ni Jesus (Mateo 9:1-8; Lucas 5:17-26)

1 Niyan pakaligad san pira ka adlaw nagbalik si Jesus sa Capernaum. Nakalukop dayon sa tanan didto na nag-uli na siya. **2** Kaya ngani kay damu-damo naman na mga tawo an nagtiripon sa iya, haros wara sinda’n lugar na makatindog bisan sa luwas san pwertahan lang.

Myintras ginapahayag niya an Maayo Na Barita sa inda, **3** may paralitiko na nag-abot na ginabayawan pakadto sa iya san upat na tawo.

⁴ Tungod san kadamuan na tawo dili na sinda makahalapit kan Jesus. Kun kaya nagsaraka sinda sa atop kag didi gintangkasan an atop sa may tungod ni Jesus. Tapos gintunton ninda an nahi-higdaan san paralitiko. ⁵ San mapanginano ni Jesus an inda ginhimo dahilan san pagtuod sa iya, nagsabi siya sa paralitiko, “Anak, napatawad na an imo mga kasal-an.”

⁶ Sadto na kaurason may mga paratukdo san Kasuguan na nagairingkod patalibod na nagairisip, ⁷ “Nano kay nakasurmaton ini na tawo sin pareho sadto? Usad ini na pagbasang-basang sa Dios! Wara’n makapatawad san kasal-an kundi an Dios lang gayod!”

⁸ Namalisahan dayon ni Jesus ini na inda ginapanghuna-huna kaya ginhunga niya sinda, “Nano kay sugad sana an pag-isip niyo? ⁹ Hain sani an mas maayo sabihon sa paralitiko na, ‘An imo mga sala napatawad na,’ o ‘Tindog, bitbita an imo duyan kag lakat’? ¹⁰ Ugaling pagapamatudan ko sa iyo agod maaraman niyo na ako na Anak San Tawo may poder sa pagpatawad san mga kasal-an didi sa kinab-an.” Tapos sinabihan niya an paralitiko, ¹¹ “Adi an akon sugo sa imo: bangon kag bitbita an imo higdaan, tapos umuli ka na.”

¹² Tapos nagtindog an paralitiko, binitbit dayon an iya higdaan kag naghali myintras nagamiriron sinda. Kaya nagngaralas sinda tanan kag ginumaw an Dios na nagasabi, “Wara pa gayod kami nakakita sin sugad sani!”

*Nagaupod Si Levi Kan Jesus
(Mateo 9:9-13; Lucas 5:27-32)*

¹³ Niyan, nagbalik gihapon si Jesus sa may higad san danaw. Tapos, gintiripunan naman siya san damu-damo na mga tawo kaya gintukduan niya sinda. ¹⁴ Pagkatapos, myintras nagalakat siya, nakita niya an anak ni Alfeo na si Levi na parasukot san buwis na nagaingkod sa may kolekthan san buwis. Sinabihan siya ni Jesus, “Mag-upod ka sa akon.” Kaya, tumindog naman ini kag nag-upod sa iya.

¹⁵ San nagakaon sinda Jesus kag san iya mga disipulos sa balay ni Levi damo na parasukot san buwis kag makasasala an kadurungan ninda Jesus kay damo sinda na nagsurunod sa iya. ¹⁶ Kaya san nakita san mga Pariseo na paratukdo san Kasuguan na nakikaon sinda kaupod ni Jesus, ginhunga ninda an iya mga disipulos, “Nano kay nakikaon siya kaupod san mga parasukot san buwis kag iba na mga makasasala?”

¹⁷ San mabatian ini ni Jesus ginsabat sinda, “Dili nagakinahanglan sin duktor an wara’n sakit kundi idto’n mga masakiton. Nagkadi ako dili sa pag-agda sa mga matanos kundi sa mga parakasala.”

*An Iristoryahan Manungod Sa Pag-ayuno
(Mateo 9:14-17; Lucas 5:33-39)*

¹⁸ Usad sin adlaw myintras nagaayuno an mga disipulos ni Juan na Parabunyag kag san sa mga Pariseo, may mga nag-arabot na naghunga kan Jesus, “Nagaayuno na ngani an mga disipulos ni

Juan kag san sa mga Pariseo. Nano kay dili na-gaayuno an imo mga disipulos?”

¹⁹ Ginsabat naman sinda ni Jesus paagi sa istorya, “Nano, pwede kaayuno an mga abay sa kasal myintras kaupod pa ninda an kinasal? Dili gayod sinda makaayuno myintras an kinasal kaupod pa ninda. ²⁰ Pero maabot an adlaw na pagakuhaon siya sa inda kag amo pa lang sinda makaayuno tungod san kamunduan.”

²¹ Tapos gin-istoryahan pa niya sinda para mapahayag na an iya bag-o na katukduan dili makabiyo sa mga daan. “Wara’n matangkop sin bag-o na tela sa daan na bado, kay kun amo ini an himuong, an gintangkop na bag-o makuro kag mas lalo na madako an gisi. ²² Sugad man, wara’n masulod sin bag-o na bino sa daan na anit na surudlan kay kun sugad maputok an anit na surudlan kag an bino mawawasak. Kaya an bino masasayang kag masisira an surudlan. Kun kaya an bag-o na bino dapat lugod sa bag-o na anit na surudlan.”

*An Hunga Manungod Sa Adlaw San Pagpahuway
(Mateo 12:1-8; Lucas 6:1-5)*

²³ Usad na Adlaw San Pagpahuway san sinda Jesus nagaaragi sa katriguhan, nagtuna an iya mga disipulos magpamudo sin mga binhi. ²⁴ San makita sinda san mga Pariseo naghunga naman ini kan Jesus, “Kitaa! Nano kay ginahimo ninda an ginabawal kun Adlaw San Pagpahuway?”

²⁵ Nagsabat naman siya, “Nano, wara pa kamo kabasa kun nano an ginhimo ni David san ginutom siya kag sadto’n mga kaurupod niya kay wara sinda’n pagkaon? ²⁶ San si Abiatar pa an pinakapuno san kapadian nagsulod si David sa templo san Dios kag kinuha an mga tinapay na ginhalad sa Dios na dili ngani dapat kaunon san iba pwera lang san mga padi. Ginbahinan niya an iya mga kaurupod tapos kinaraon ninda tanan.”

²⁷ Tapos ginsabihan niya sinda, “An Adlaw San Pagpahuway hinimo para sa tawo, dili an tawo para sa Adlaw San Pagpahuway. ²⁸ Kaya ako na Anak San Tawo amo an Ginoo na makabuot sa Adlaw San Pagpahuway.”

3

Ginbulong Ni Jesus An Lalaki Na Kimay (Mateo 12:9-14; Lucas 6:6-11)

¹ Sa iba na adlaw nagsulod gihapon si Jesus sa sinagoga kag may lalaki didto na kimay. ² May mga nagamarasid man didto sa iya kun magabulong siya san kimay sa Adlaw San Pagpahuway agod may ikaakusar sinda sa iya. ³ Aram niya an inda paghuna kaya tinawag an kimay, “Kadi anay.”

⁴ Tapos naghunga siya sa mga nagamarasid, “Sabata ako, nano, pwede na himuong an kaayuhan kag salbaron an tawo sa Adlaw San Pagpahuway? O mas maayo an paghimo sin maraot kag pagpatay?” Pero wara sinda nagsarabat. ⁵ Kaya nagsud-ong siya patalibod na may kaurit pero namumundo man gayod tungod

san kasutilan sani na mga tawo na habo magtuod sa iya.

Pakatapos ginsabihan niya an kimay, “Iunat an imo kamot.” Gin-unat man sani kag an iya pagkakimay nag-ayo na. ⁶ Dahilan sani nagruluwas an mga Pariseo kag nagtuna magistoryahan sa mga sakop ni Herodes kun pan-o siya ninda maipapatay.

Damo Na Mga Tawo An Nagasurunod Kan Jesus

⁷ Si Jesus kaupod san iya mga disipulos nagkadto sa higad san danaw kag damo na mga taga-Galilea an nagsurunod sa iya. ⁸ May nag-tiripon man sa iya na damu-damo pa na mga taga-Judea, mga taga-Jerusalem, mga taga-Idumea, kag tagadidto pa sa unhan san Jordan kag sa iba pa na lugar san Tiro kag Sidon dahilan na nabati ninda an damo na mga maayo na nahimo niya. ⁹ Kaya sinugo ni Jesus an iya mga disipulos na prepararan siya sin baruto na masakyan agod dili siya masu-suan san katawuhan. ¹⁰ Problema ini kay tungod na damo siya sin nabulong kaya tanan na mga masakiton an nakidis-ukan agod makadutdot lang sa iya. ¹¹ Niyan san makita si Jesus sani'n mga tawo na ginsurudlan san mga maraot na espirito, nagharapa naman sinda kag nagsiriyak ina na mga espirito, “Ikaw an Anak san Dios.” ¹² Pero ginmandahan gayod niya an mga maraot na espirito na dili igsabi kun sin-o siya.

An Pagpili Ni Jesus Sa Dose Na Apostoles (Mateo 10:1-4; Lucas 6:12-16)

¹³ Pakatapos nagsagka si Jesus sa bukid, tapos tinawag idto'n mga nauyunan niya kag nagtulos naman sinda sa iya. ¹⁴ Dose sinda na pinili niya kag gintawag sinda'n apostoles. Tapos ginsabi-han, "Kamo magigin kaurupod ko kag susuguon ko kamo na magpahayag san Maayo Na Barita. ¹⁵ Kamo man pagahatagan ko sin poder na makapahali san mga demonyo." ¹⁶ An napili niya amo ini: si Simon na gin pangararan niya'n Pedro, ¹⁷ an mga anak ni Zebedeo na magmanghod na sinda Santiago kag Juan na gin pangararan niya sin Boanerges na an gusto sabihon, mga Anak san Dalugdog. ¹⁸ Tapos si Andres naman, Felipe, Bartolome, Mateo, Tomas, si Santiago na anak ni Alfeo, Tadeo, si Simon na panatiko, ¹⁹ kag si Judas Iscariote na amo an magatraydor sa iya.

*Si Jesus Kag Si Beelzebul
(Mateo 12:22-32; Lucas 11:14-23; 12:10)*

²⁰ Pakatapos nag-uli si Jesus sa iya ginadayunan. Damu-damo gihapon na mga tawo an nagtiriripon sa iya didto na dili na ngani sinda Jesus makakaon. ²¹ San mabaritaan san iya pamilya ini na pangyari, kinadto siya para atamanon kay may nagsabi na siya nabubuang.

²² Pero an mga paratukdo naman san Kasuguan na naghali sa Jerusalem nagsabi, "Ada sa iya si Beelzebul kaya paagi lang sani na namumuno san mga demonyo an pagpaluwas niya san mga demonyo."

²³ Kaya tinawag niya sinda kag ginpahayagan paagi sa mga istorya. "Pan-o si Satanas makapahali kan Satanas," an hunga niya. ²⁴ "Kun may

kahadian na may araraway sa inda mismo, dili ini madudugay. ²⁵ Kun may panimalay man na may araraway sa inda mismo, dili man ini madudugay. ²⁶ Kun si Satanas ginakontra san iya mga sakop kag naburulag sinda, dili siya magadugay. Amo na ini an katapusan sani. ²⁷ O kun ipamutang ta pa, wara'n masulod sa balay san tawo na maisog agod kuhaon an mga butang sani kun dili anay gapuson ini. Tapos amo na niya makawatan an balay sani.”

²⁸ Nagpadayon si Jesus, “Tandai an sasabihon ko! An tanan na kasal-an san katawuhan mapapatawad hasta an pagpakaraot sa tawo o bisan man sa Dios, ²⁹ pero an magpakaraot sa Espirito Santo dili gayod mapapatawad hasta na lang kundi kakastiguhon siya sa impyerno hasta na lang.” ³⁰ Ini an ginsabi niya kay nagsarabi sinda na siya may maraot na espírito.

An Iloy Kag Mga Kamaranghod Na Lalaki Ni Jesus

(Mateo 12:46-50; Lucas 8:19-21)

³¹ Niyan, nag-abot an iya iloy kag mga kamaranghod na lalaki. Nagahurulat sinda sa luwas kag ginpatabian siya. ³² Damu-damo na mga tawo an nagairingkod patalibod ni Jesus san siya ginsabihan, “Kitaa, ada sa luwas an imo iloy kag mga kamaranghod na lalaki na ginapatabian ka.”

³³ Nagsabat siya, “Sin-o an akon iloy? Sarasino an akon mga kamaranghod na lalaki?”

³⁴ Pakasud-ong niya sa nagairingkod patalibod nagsabi siya, “Adi an akon iloy kag mga kamaranghod! ³⁵ An tanan na nagatuman san

pagbuot san Dios amo an akon iloy kag akon mga kamaranghod na lalaki kag babayi.”

4

*An Istorya Manungod San Parauma
(Mateo 13:1-9; Lucas 8:4-8)*

¹ Sa iba na adlaw nagtuna si Jesus pagtukdo didto sa may higad san danaw. Tungod kay damudamo na mga tawo an nagtiripon patalibod niya, nagsakay siya sa sarakyan sa danaw kag didto nag-ingkod. An kadamuan naman adto sa may pangpang san danaw. ² May pasadi-sadi na gintukdo siya sa inda paagi sa mga istorya. Sa iya pagtukdo nagsabi siya, ³ “Niyan pamati kamo! May parauma na nagpauma para magsabwag. ⁴ Sa iya pagsabwag may mga binhi na nakatupa sa may dalan pero tinuruka ini san mga sapat na nagarabot. ⁵ May mga nakatupa man sa kabatuhan na didto dyutay la an duta. Nagturubo dayon ini kay hamabaw man lang an duta, ⁶ pero pagragit san adlaw naluyos, tapos nag-uga idto kay wara makagamot sin maayo. ⁷ May iba naman na mga binhi na nakatupa sa katunukan pero pagdaragko san katunukan nasiutan ini kaya wara kapamunga. ⁸ Niyan may iba man na mga binhi na nakatupa sa mataba na duta, nagturubo sin maayo, nagdaragko kag nagburunga. May mga nagbunga sin tigtraynta, may tigsisenta kag an iba pa ginatos kada binhi.”

⁹ Pakatapos nagsabi pa siya, “Kamo na makabati, magpamati sin maayo!”

*An Katuyuan San Istorya
(Mateo 13:10-17; Lucas 8:9-10)*

¹⁰ San si Jesus na lang kag san dose na mga disipulos kaupod pa an mga pira ka tawo na nakatiripon sa iya, ginhunga ninda siya kun nano an gusto sabihon san iya gin-istorya. ¹¹ Nagsabat naman siya, “Kamo an gintugutan na maaraman an sikreto san kahadian san Dios pero sa mga iba an tanan sani ginatukdo paagi sa mga istorya, ¹² agod bisan

‘sing-anong kakita ninda dili gihapon ninda mapanginanuhan kag abir sing-anong kapatmati ninda dili gihapon sinda makasabot, kay kun nasasabutan ninda ini magabag-o na kuntani sinda kag an inda mga sala mapatawad.’,*

*Ginapahayag Ni Jesus An Istorya San Parauma
(Mateo 13:18-23; Lucas 8:11-15)*

¹³ Sinabihan sinda ni Jesus, “Nano, dili niyo ini nasasabutan na istorya? Kun sugad, pan-o pa niyo masasabutan an iba pa na sugad sani? Amo ini an gusto sabihon sana na istorya. ¹⁴ An ginasabwag san parauma amo an mga surmaton san Dios. ¹⁵ Pareho an nakatupa sa dalan na mga binhi amo idto’n mga nakabati sana na surmaton, tapos nagaabot dayon si Satanas kag nagahali san surmaton na inda nabati. ¹⁶ Pareho man san mga binhi na nakatupa sa kabatuhan idto’n mga nakabati san surmaton, tapos nagatuod dayon kag nagakarilipay. ¹⁷ Pero kay wara ninda ini ipasabuot kaya dili ini nadudugay. Nagatubo anay an inda

---

* **4:12** Kitaa sa Isaias 6:9-10.

pagtuod sin kadali pero oras na may kalisdanan o kasakitan dahilan san pagsunod sa katukduan, nawawara dayon an inda pagtuod.

¹⁸ “May mga iba pa na pareho man san mga binhi na ginsabwag sa katuukan. Nakabati sinda san surmaton, ¹⁹ pero an mga kahandalan san pagkabuhay, an kasadya san kayamanan kag san paghandom san damo na mga bagay amo an nagapalimot san surmaton kaya wara ini makapamunga. ²⁰ Pareho naman san mga binhi na nakatupa sa mataba na duta amo ini an mga nakapamatí san surmaton kag nagasunod man sani baga’n mga tanom na nakapamunga sin tig-traynta, sin tigsisenta o sin ginatos kada binhi.”

*An Istorya San Ilawan
(Lucas 8:16-18)*

²¹ Nagsurmaton pa si Jesus, “Nano, ginasindihan an ilawan para tahuban sa bangkat o itago sa sirong san katri? Syempre dili! Dapat ini ipaitaas agod mapawaan an tanan. ²² May panahon man na ihahayag gayod an nano man na bagay na gintago kag an nano man na ginsikreto ipapaaram man. ²³ An sin-o man na makabati, magpamatí sin maayo!”

²⁴ Nagsabi pa si Jesus, “Isipa sin maayo an iyo ginapamatian. An sukulan na ginagamit niyo amo man an sukulan na gagamiton sa iyo kag papasobrahan pa ina. ²⁵ Kaya, siya na igwa pagdagdag pa pero sa iya na wara-wara gayod an nano man na dyutay na ada sa iya pagakuhaon pa.”

Pareho San Nagasabwag An Kahadian San Dios

²⁶ Nagpadayon pa gayod si Jesus, “Pareho pa san nagasabwag san mga binhi sa iya uma an kahadian san Dios. ²⁷ Sa damo na mga adlaw kag gab-i, bisan magturog o magmata an parauma, an mga binhi nagaturok kag nagadaragko pero wara siya’n kaaraman kun pan-o ini nagatubo. ²⁸ An duta amo mismo an nagapaturok kag napabunga san mga tanom. Primero mauslot, masunod an uhay tapos an matimsog na pasi. ²⁹ Paghinog san bunga insigida ginagarab kay amo na an tig-anihan.”

Pareho San Pisog San Mustasa An Kahadian San Dios

(Mateo 13:31-32; Lucas 13:18-19)

³⁰ Nagsurmaton pa si Jesus, “Sa nano naton ikapareho an kahadian san Dios? Nano daw na istorya an makapahayag sani? ³¹ Pareho ini san pisog san mustasa na kun ginatanom amo an pinakadyutay sa mga pisog sa bilog na kinab-an. ³² Pero kun natanom na ini nagigin pinakadako san mga tinanom kag nagsasaranga sin daragko kaya nasasalagan kag nasisirungan san mga sapat.”

³³ Sa paggamit sin manlain-lain na istorya gintukdo ni Jesus an surmaton san Dios susog sa inda kakayahon na pagsabot. ³⁴ Kun sa kadamuan, an iya panukdo pirme paagi sa istorya pero kun siya kag san iya mga disipulos lang, ginapahayag niya an tanan.

An Pagpakalma San Subasko

(Mateo 8:23-27; Lucas 8:22-25)

³⁵ Pagkagab-i sadto na adlaw gin-agda sinda ni Jesus, “Hamos kita patabok san danaw.” ³⁶ Kaya gin-upod ninda si Jesus sa inda dako na baruto kag nagpalawod. Igwa pa sin iba na mga sarakyan na nagsabay sa inda. ³⁷ Taud-taod may um-abot na subasko kag nasasabyahan san balod an inda sarakyan kaya haros malunod na ini. ³⁸ Pero maanok an pakakaturog ni Jesus sa ulin na nakaulon pa. Pinukaw siya kag sinabihan ninda, “Maestro, wara ka ba’n labot kun malunod kita?”

³⁹ Nagbangon siya kag ginsaway an hangin, “Udong!” Tapos ginsugo naman niya an mga balod, “Ayaw pagparahiwag!” Nag-udong dayon an hangin kaya malinaw na gayod.

⁴⁰ Tapos sinabihan niya sinda, “Nano kay nagkaharadlok kamo? Nano, wara pa gayod kamo sin pagsarig sa akon?”

⁴¹ Wara sinda’n ikasabat kay nagkangarawa gayod sinda pero nagpahurunga-hunga, “Nano daw ini siya kay an hangin kag mga balod ngani nagasunod sa iya!”

5

Damo Na Maraot Na Espirito An Ginapahali Ni Jesus Sa Tawo

(Mateo 8:28-34; Lucas 8:26-39)

¹ Nag-abot sinda Jesus sa lugar san mga Geraseno sa tabok san danaw. ² Pakalusad lang ni Jesus sa sarakyan may nakasugat siya na lalaki hali sa rulubngan na mga kweba. Ini na lalaki nasudlan sin maraot na spirito. ³ Kaya addto na siya nagaistar sa rulubngan na mga kweba kag wara na gayod sin makagapos sa

iya bisañ kadena. ⁴ Pirme na ini siya ginagapos kag ginakadenahan ugaling dili nadudugay kay iya ginabugto an kadena kag ginarangka an pusas sa tiil kag wara na gayod sin nakadaog sa iya. ⁵ Sa tanan na adlaw kag gab-i pirme siya nagaparasiyak sa may rulubngan na mga kweba kag sa mga kabukidan. Ginaparagamit man niya an mga bato agod samadan an iya lawas.

⁶ Pakalantaw san lalaki kan Jesus sa harayo, nagdalagan ini paapiki kag nagluhod sa may tiilan niya. ⁷⁻⁸ Tapos nagmanda si Jesus, “Maraot na espirito, lumuwas ka sa lawas sani na tawo.” Didi naman an espirito paagi sani na lalaki nagsiyak sin makusog, “Jesus, anak san Pinakalabaw na Dios, nano an pakilabot mo sa akon? Magsumpa ka sa ngaran san Dios na dili mo ako pagpasakin-tan.”

⁹ Pakatapos hinunga siya ni Jesus, “Sin-o ka?” Nagsabat siya, “An ngaran ko Damo kay damu-damo kami.” ¹⁰ Nakimaluoy gayod siya na dili pagpalayason sadto na lugar an mga maraot na espirito.

¹¹ Niyan didto sa higad san bukid may damu-damo na mga baboy na nanginginaon, ¹² kaya an mga maraot na espirito nakimaluoy kan Jesus, “Sugua na lang kami na makakadto sa mga baboy agod makasulod sa mga lawas sani.” ¹³ Kaya tinugutan niya sinda. Nagruluwas naman sinda sa lawas san tawo kag nagsulod sa mga baboy. Tapos idto na maduha ka libo na mga baboy nagharabas palusad san pangpang, nagkahurulog sa danaw kag didto nagkarulumos.

¹⁴ An mga parabantay naman san kababuyan nagdaralagan palungsod kag didto ginpamarita ini kag sa mga baryo sa patalibod. Kaya an mga tawo nagkaradto para makita kun nano man gayod an nangyari. ¹⁵ Pag-abot ninda kan Jesus nakita ninda idto'n lalaki na dati ginsudlan san mga maraot na espirito. Adto na siya nagaingkod, nakaliwan na kag maayo na an kaisipan. Kaya an mga tawo nagkaharadlok. ¹⁶ Idto naman na mga nakakita ginpamarita sa inda an nangyari sadto'n ginsudlan san mga demonyo kag san sa mga baboy pa. ¹⁷ Kaya nakimaluoy an mga tawo kan Jesus para humali sa inda lugar.

¹⁸ San makasakay na sinda Jesus sa inda sarakyan, idto'n lalaki na ginluwasan san mga demonyo nakimaluoy sa iya na tugutan siya mag-upod. ¹⁹ Wara magtugot si Jesus kundi sinabihan siya, "Umuli ka sa imo mga kahilungsod kag isumat sa inda an tanan na hinimo san Ginoo sa imo kag kun sing-anon an iya kaluoy sa imo." ²⁰ Kaya lumakat an lalaki kag ginapamarita patalibod san Decapolis an tanan na hinimo sa iya ni Jesus. Didi nagkangarawa an tanan.

*Ginaayo Ni Jesus An Daragita Ni Jairo Kag San Babayi Na Ginadugo
(Mateo 9:18-26; Lucas 8:40-56)*

²¹ Pag-abot gihapon ni Jesus sa luyo san danaw na nakasakay sa sarakyan, damu-damo naman na mga tawo an nagtiripon sa iya sa higad san danaw. ²² Taud-taod may nag-abot na nagapamuno san sinagoga na an ngaran Jairo. Pakakita

ni Jairo kan Jesus lumuhod sa may tiilan na naki-maluoy, ²³ “Sir, tikamatayon na gayod an anak ko na daragita kaya pakikadto anay kag pakidapat lang san imo kamot sa iya agod mag-ayo kag mabuhay siya.”

²⁴ Kaya umupod si Jesus kan Jairo. Damu-damo man na mga tawo an nagasurunod kag nagasurusan sa kan Jesus.

²⁵ Niyan didto sa kadamuan may babayi man na grabe an sakit. Pirme siya ginadugo sa sulod san dose ka tuig. ²⁶ Nagtios gayod siya sa damu-damo na mga duktor na nagburulong. Kaya naubos na an iya kwarta sin kapabulong pero imbes na mag-ayo naggrabe pa lugod siya. ²⁷ Nabaritaan niya an pagapambulong ni Jesus kaya nakisu-suan man siya sa may likudan ni Jesus kag gindutdot an bado sani. ²⁸ Ginhimo niya ini kay inisip niya, “Kun madutdot ko lang bisan an iya ginasul-ot magaayo na ako.” ²⁹ Didto mismo nabatyagan san babayi na nahalin an dugay na niya na problema kay naudong dayon an pagparadugo sa iya.

³⁰ Pakabatyag dayon ni Jesus na may gahom na lumuwas hali sa iya, lumingi sa mga tawo kag naghunga, “Sin-o an nagdutdot sa akon bado?”

³¹ Nagsabat naman an iya mga disipulos, “Nakita mo gayod na damu-damo an nagadirisukan sa patalibod mo, kaya nano kay mahunga-hunga ka pa kun sin-o an nagdutdot sa imo bado?”

³² Pero nagsud-ong si Jesus sa patalibod na ginahanap pa kun sin-o gayod an naghimo sadto.

³³ Palibhasa aram san babayi an nangyari, naghlapit siya na nahahadlok kag nagapangudog kan

Jesus. Nagluhod ini sa tiilan niya kag ginsabi an tanan na kamatuudan. ³⁴ Sinabihan niya an babayi, “Tia, an imo pagtuod sa akon amo an nakaayo sa imo. Umuli ka sa kalinaw san isip kag mag-ayo ka sa imo pagtios.”

³⁵ Myintras nagasurmaton pa si Jesus may nagarabot hali sa balay ni Jairo kag nagsumat, “Sir, an imo anak patay na. Siguro, dili mo na kinahanglan na samukon pa an Maestro.”

³⁶ Wara lang pag-intyindiha ni Jesus ini na inda ginsumat kundi sinabihan an opisyal, “Ayaw kahadlok, kundi magtuod ka lang gayod sa akon.”

³⁷ Tapos wara si Jesus sin gintugutan na iba para mag-upod sa iya kundi si Jairo, sinda Pedro, Santiago kag san manghod sani na si Juan. ³⁸ Pag-abot ninda sa balay san opisyal nakita ni Jesus na nagakaribok an mga tawo. May nagatarangis kag may naganguryuyngoy sin makusog. ³⁹ Pagsulod niya sinabihan sinda, “Nano ini na kasamukan kag pagnguyungoy? Dili patay an bata kundi natuturog lang.”

⁴⁰ Pakabati sani gintarawhan lang siya ninda kaya pinaluwas sinda ni Jesus. Pakatapos inagda niya an ginikanan san bata hasta an tulo niya na disipulos kag sumulod sa kwarto na ginahigdaan san bata.

⁴¹ Pag-abot didto kinaptan ni Jesus sa kamot an bata kag sinabihan, “Talita koum” na an gusto sabihon, “Nene, bumangon ka.” ⁴² Bumangon dayon an bata kag lumakat patalibod san kwarto. Dose anyos an iya edad. Kaya nginarat gayod an tanan sani na nangyari. ⁴³ Pakatapos gin-padaanan sinda ni Jesus na dili gayod ini pag-

ibarita bisan kanin-o man kag ginsugo sinda, “Hatagi siya sin makaon.”

6

*Si Jesus Wara Tuudi San Taga-Nazaret
(Mateo 13:53-58; Lucas 4:16-30)*

¹ Paghali didto si Jesus nag-uli sa iya sadiri na lungsod kaupod an iya mga disipulos. ² Pag-abot san Adlaw San Pagpahuway nagtuna siya pagtukdo sa sinagoga. An kadamuan sa inda na nagbarati nagkangarawa na nagasabi, “Diin siya nagkuha sani na iya ginapanurmaton? Nano na kadunungan ini na hinatag sa iya? Pan-o siya nakahimo sani na mga milagro? ³ Dili ba ini an panday na anak ni Maria kag an iya mga kamaranghod pa sinda Santiago, Jose, Judas kag Simon? Dili ba tagaaton pa ngani an iya mga kamaranghod na babayi?” Kaya dili ninda siya gin-ako.

⁴ Pero ginsabihan sinda ni Jesus, “Bisan sin-o na propeta ginagalangan bisan diin pwera lang sa iya sadiri na lungsod, sa sadiri na mga kaigmanghudan kag panimalay.” ⁵ Sani na kamutangan wara gayod si Jesus sin nahimuan na milagro didto pwera la ngani may mga pira na ginbulong siya paagi san pagdapat san iya kamot sa mga masakit. ⁶ Kaya nangawa siya kay wara gayod sinda’n pagtuod sa iya.

*An Pagsugo San Dose Na Disipulos
(Mateo 10:1, 5-15; Lucas 9:1-6)*

Bisan sugad sana an kamutangan naglibot si Jesus sa mga baryo na nagapangtukdo. ⁷ Tapos

pagtawag niya san iya dose na disipulos ginhata-gan sin poder sa pagpahali san mga maraot na espírito sa mga tawo. Pakatapos sinugo sinda sin tigduha-duha agod makapahayag san Maayo Na Barita.

⁸ Amo ini an iya mga gintugon sa inda, “Dili kamo magdara sin nano man na bagay pwera lang san tungkod. Dili magbalon sin pagkaon, surudlan o kwarta sa iyo bulsa. ⁹ Dili magdara sin liwanan pero pwede kamo makasandalyas.” ¹⁰ Nagsabi pa siya sa inda, “Kun sin-o an magpadayon sa iyo, didto lang kamo mag-istar hasta na kamo maghali sana na lungsod. ¹¹ Ugaling kun may mga lugar na wara sin magpadayon o magpamati sa iyo, paghali niyo dida taphuda anay an alpog sa iyo tiil bilang padaan na may paghusgar na maabot sa inda.”

¹² Kaya nagralakat sinda kag magpahayag na an katawuhan dapat magbasol kag magbaya sa inda pagkasala. ¹³ Damo na mga demonyo an ginpaluwas ninda sa mga nasudlan na tawo kag ginlahidan ninda sin lana an mga masakiton kag nag-arayo.

*An Pagkamatay Ni Juan Na Parabunyag
(Mateo 14:1-12; Lucas 9:7-9)*

¹⁴ Niyan nabaritaan san hadi na si Herodes an manunungod kan Jesus tungod na siya kilala na. May nagsabi na, “Siya si Juan na Parabunyag na nabuhay gihapon kaya dahilan sani ada na sa iya ini na mga kagamhanan.”

¹⁵ An iba naman nagsabi, “Siya si Elias.” An iba pa gayod nagsabi, “Siya propeta pareho san kasadto.”

16 Pakabati ni Herodes san tanan nagsabi, “Siya si Juan na ginpapugutan ko sin ulo kag yana nabuhay gihapon.”

17-18 Niyan ini si Herodes amo an nagpadakop kan Juan, nagpagapos kag nagpapriso sa iya kay ginsaway niya si Herodes, “Dili tugut sa Kasuguan na asawahon mo an asawa san imo manghod.” Nagasabi siya sani dahilan na gin-asawa ni Herodes si Herodias na asawa san iya kamanghod na si Felipe. **19** Kaya daku-dako an paghumot ni Herodias kan Juan na gusto niya ini ipapatay. Pero dili niya nahimo **20** dahilan na si Herodes nahahadlok kan Juan kay aram niya na matanos kag banal ini na tawo kaya ginpabantayan niya’n maayo. San pakabati ni Herodes kan Juan nalisang siya pero nalilipay man mamati.

21 Niyan pag-abot san komplianyo ni Herodes may oportunidad si Herodias na matuman an iya humot kay nagpaponsya si Herodes para sa iya mga opisyales, mga namumuno na suldados kag mga kilala na tawo san Galilea. **22** Didi sumulod an daraga na anak ni Herodias kag nagsayaw para sa inda. Ginpalipay gayod si Herodes kag san iya mga bisita.

Kaya sinabihan niya an daraga, “Ayua kun nano man an gusto mo kay igahatag ko.” **23** Nagsumpa pa ngani siya sa daragita, “Ihahatag ko sa imo an nano man na ayuon mo bisan an katunga san akon kahadian.”

24 Tapos nagluwas an daraga kag naghunga sa iya iloy, “Mama, nano daw an aayuon ko?”

Nagsabat an iloy, “An ulo ni Juan na Parabun-yag.”

²⁵ Nagbalik dayon an daraga pakadto sa hadi kag nag-ayo, “Gusto ko na ihatag mo sa akon sugad sana dayon an ulo ni Juan na Parabunyag na nakabutang sa bandihado.”

²⁶ Pakabati sani san hadi namundo gayod siya pero wara nakabalibad san gin-ayo san daraga kay nakatuga siya sa iya kag makaaralo man siya sa mga bisita kun bawion niya an iya surmaton.

²⁷ Kaya may sinugo dayon siya na suldados na darhon sa iya an ulo ni Juan. Sinunod san suldados an sugo san hadi. Pinugutan niya si Juan sa prisuhan, ²⁸ tapos dinara an ulo sani na nakabutang sa bandihado kag hinatag sa daraga. Hinatag naman dayon san daraga sa iya iloy. ²⁹ San mabaitaan ini san mga disipulos ni Juan kumadto sinda kag kinuha an iya lawas tapos linubong.

*Ginapakaon Ni Jesus An Lima Ka Libo Na Tawo
(Mateo 14:13-21; Lucas 9:10-17; Juan 6:1-14)*

³⁰ Nagbalik an mga apostoles ni Jesus sa iya kag ginsumatan siya san tanan na inda nahimuan kag ginpangtukdo. ³¹ Damu-damo na mga tawo an nagaarabot agod makaistorya kan Jesus tapos naganharalin kaya wara ngani sinda Jesus sin panahon bisan sa pagkaon. Tapos sinabihan ni Jesus an mga apostoles, “Kadi anay kamo. Hamos na pakadto na kita-kita lang sa mapuyo na lugar agod magpahuway.” ³² Kaya nagsarakay sinda sa sarakyan agod magkadto sa mamingaw na lugar na sinda-sinda lang.

³³ Damu-damo ugaling na mga tawo na nakita sinda sa inda pagsakay an nakakilala sa inda. Kaya nagdaralagan an mga tawo hali sa tanan na

lungsod kag nauna sa inda pag-abot didto. ³⁴ San paglusad ni Jesus sa sarakyan, damu-damo na mga tawo an iya nakita kag nagbatyag siya sin kaluoy sa inda kay baga sinda an mga karnero na wara'n nagaataman. Kaya nagtuna siya pagtukdo sa inda sin mga manlain-lain na mga bagay.

³⁵ San banda hapon na, naghatalapit sa iya an iya mga disipulos kag nagsabi, “Usad ini na mamingaw na lugar kag pasado na sa oras, ³⁶ kaya pahalia na an mga tawo agod makakadto sa mga kaumahan kag mga baryo patalibod para makabakal sin makaon.”

³⁷ Pero nagsabat si Jesus, “Hatagi na lang niyo sinda'n makaon.”

Nagsabi naman an mga disipulos sa iya, “Nagakinahanglan ina sin sobra pa sa walo ka bulan na sweldo san usad na trabahador. Nano, magastos pa ba kami sin sugad sana sa tinapay para ipakaon sa inda?”

³⁸ Naghunga si Jesus, “Pira ka bilog na tinapay an ada sa iyo? Kadtu ka kag kitaa anay niyo.” San maaraman na ninda kun pira ka bilog ginsumatan siya, “Lima ka bilog na tinapay kag duha ka bilog na isda.”

³⁹ Tapos ginmandahan niya sinda na paingkudon an tanan na mga tawo paagi sa paggrupu-grupo sa may dinghot. ⁴⁰ Nag-iringkod naman an mga tawo sin grupu-grupo. May mga grupo na may ginatos kag may mga iba pa man tigsurusingkwenta kada grupo. ⁴¹ Kinuha ni Jesus an lima ka bilog na tinapay kag duha na isda tapos humangad siya sa langit kag nagpasalamat sa Dios. Tapos gin-utud-utod niya an tinapay kag

ginbarahin sa iya mga disipulos agod ipanghatag sa mga tawo. Pag-utud-utod man niya san duha kabilog na isda ginbarahin naman sa inda. ⁴² Nagkaraon sinda tanan hasta na nagkaburusog. ⁴³ Pakatapos nakatipon pa an mga disipulos sin dose ka bangkat na puno sin mga utud-utod na tinapay kag isda. ⁴⁴ Lima ka libo na kalalakihan an nagkaraon.

*Nagalakat Si Jesus Sa Ibabaw San Tubig
(Mateo 14:22-33; Juan 6:15-21)*

⁴⁵ Pakatapos sani ginpasakay dayon ni Jesus sa sarakyan an iya mga disipulos kag ginpauna sa Betsaida sa tabok san danaw myintras gina-pauli niya an mga tawo. ⁴⁶ Pakapaulia niya sani nagsagka siya sa bukid agod magpangadyi.

⁴⁷ Pagkagab-i an sarakyan na ginasakyan san mga disipulos nasa lawod na pero nabilin si Jesus na amo lang sa bukid. ⁴⁸ Nalantawan niya na ginakapoy sin kabugsay an iya mga disipulos sa pagtabok tungod na sungsungon an hangin. Kaya san maalas kwatro na an kaagahon naghalapit sa inda si Jesus na nagalakat sa ibabaw san tubig. Kuntani lalabayon lang niya sinda, ⁴⁹ ugaling kay nakita ninda tanan na nagalakat siya sugad sana nagsiriyak sinda, “Adaw, multo!” kay huna ninda na multo ina. ⁵⁰ Kaya nagkaharadlok sinda tanan.

Pero ginsabihan man dayon sinda ni Jesus, “Ayaw kamo kahadlok! Ako baga ini! Pakusuga an iyo buot!” ⁵¹ Pakasakay niya sa sarakyan naudong an hangin. Natagalpo sinda, ⁵² kay bisan ginhimo niya an milagro sa tinapay wara pa

sinda'n pagkakilala san iya poder kay kulang pa an inda pagtuod.

Ginapangayo Ni Jesus An Mga Masakit Sa Genesaret

(Mateo 14:34-36)

⁵³ Sa inda pagtalabok nakaabot sinda sa lugar san Genesaret kag didto sinda nagdungka.

⁵⁴ Pagrulusad ninda nakilala dayon si Jesus san mga tawo. ⁵⁵ Idto'n nakakita nandaralagan sa mga may sakit sa tanan na lugar didto kag gin-dara ninda na nasa duyan an mga masakiton pakadto sa lugar na nabaritaan ninda na adto siya. ⁵⁶ Tapos kun hain siya mapakadto bisan sa mga lungsod, sa mga baryo, o sa umahan, ginabutang ninda an mga masakiton sa mga tyangihan. Nakimaluoy ini na mga masakiton na padutdot lang sinda bisaan kun sa sidsid lang san iya bado, kag an tanan na nakadutdot sa iya bado nagkaarayo.

7

An Katukduan San Mga Kalululuhuan

(Mateo 15:1-20)

¹ Sadto'n panahon may nagtiripon patalibod ni Jesus na mga Pariseo kag san iba na mga paratukdo san Kasuguan na nghali sa Jerusalem.

² Didto nagmangno sinda na an iba niya na mga disipulos nagakaraon na baga'n maati an kamot kay antes sinda magkaon wara mahugasi an mga kamot susog sa kaugalian san mga Judio. ³ Niyan an tanan na mga Judio kag lalo na an mga Pariseo antes magkaon nagahugas anay san kamot susog

sa kaugalian san inda mga kalulululuhan. ⁴ Amo man pag-abot ninda hali sa merkado nagahugas anay sa tama na paagi antes magkaon. Damo pa gayod sinda'n ginasunod na mga kasadto na kaugalian pareho san paghugas san ginainuman, mga kuron, mga kaldero (kag mga higdaan).

⁵ Kaya hinunga si Jesus sani na mga Pariseo kag mga paratukdo san Kasuguan, “Nano kay an imo mga disipulos dili nagasunod san kaugalian san mga kalululuhing kundi nagakaraon na dili nagahugas san mga kamot sa tama na paagi?”

⁶ Nagsabat si Jesus, “Tama si Isaias san nagsabi siya manungod sa iyo mga pakita'n-tawo lang sugad san nasurat,

‘Ini na mga tawo ginagalangan ako sa surmaton lang, pero habo an inda mga tagipusuon magsunod sa akon.

⁷ Wara'n kapuslanan an inda pagsamba sa akon kay an ginatukdo ninda hali lang sa kaisipan san tawo, dili sa Dios.’*

⁸ Ginpabayaan na ngani niyo an Kasuguan san Dios kag ginapalabi lugod an kaugalian san tawo.”

⁹ Nagpadayon pa siya, “Mahusay gayod an iyo pagsikway san Kasuguan san Dios para lang masunod an iyo kaugalian! ¹⁰ Halimbawa, nagsabi si Moises,

‘Galangon mo an imo ama kag iloy,’†
kag

‘An nagapakaraot sa iya ama kag iloy dapat gayod ipapatay.’‡

* **7:7** Kitaa sa Isaias 29:13.

† **7:10** Kitaa sa Exodo 20:12.

‡ **7:10** Kitaa sa Exodo 21:17.

11 Pero kamo naman nagasabi, ‘Kun may magsabi sa iya ama o iloy: Abir an nano man na adi sa akon na ikakabulig sa iyo, **12** ina an ginatawag ko Corban’ (na an gusto sabihon, halad ina sa Dios), kaya ginabawwal na sa iya an paghimo sin nano pa man para sa iya ama kag iloy. **13** Sani na paagi ginabalewara niyo an surmaton san Dios tungod san kaugalian na gintukdo sa iyo hasta sa iyo mga lahi. Damo pa kamo’n ginapanaghimo na pareho sani.”

Mga Bagay Na Nakapaati Sa Tawo

14 Ginpahalapit gihapon ni Jesus an mga tawo kag sinabihan, “Pamatii ako kag sabuta niyo tanan! **15** Wara’n hali sa guwa san tawo na nakapaati pagsulod sani sa iya kundi an nagaluwas sa tawo an nakapaati sa iya. **16** An sin-o man na makabati, magpamati sin maayo!”

17 San pagbayai niya sa katawuhan nagsulod siya sa balay. Tapos naghunga an mga disipulos manungod sa iya gin-istorya. **18** Ginsabat niya sinda, “Nano, dili pa man kamo nakasarabot? Dili ba niyo aram na an nano man na hali sa guwa na nakasulod sa tawo dili makapaati sa iya, **19** tungod na dili ini nagsulod sa iya tagipusuon kundi sa iya tiyan tapos maluwas sa iya lawas?” (Kaya sani ginapatunayan ni Jesus na an tanan na mga pagkaon makakaon.) **20** Nagpadayon pa siya, “An nano man na nagaluwas na hali sa tagipusuon san tawo amo an nakapaati sa iya. **21** Kay an ada sa tagipusuon san tawo nagahali an mga maraot na kaisipan, pagdurog sa dili asawa, pangawat, pagpatay, **22** panambay, pagkapaslo sa kwarta, grabe

na karautan, pagpanluko, maraot na pagkabuhay, pagkaawa, pagpakaraot sa kapwa, mapahitaason kag kabuangan. ²³ Ini tanan na mga karautan nagahali sa kabubut-on san tawo kag amo ini an nakapaati sa iya.”

*An Makusog Na Pagtuod San Babayi Na Taga-Siria
(Mateo 15:21-28)*

²⁴ Naghali si Jesus didto kag pumakadto sa Tiro kag Sidon. Sumulod siya didto sa usad na balay kay habo na may makaaram na adto siya pero wara siya katago. ²⁵ Niyan may babayi didto na may daragita na nasudlan sin maraot na espirito. Pakabarita sani na babayi na adto si Jesus kumadto dayon siya kag lumuhod sa may tiilan ni Jesus. ²⁶ Griego idto'n babayi pero nabuhay siya sa Fenicia na adto sa Siria. Nakimaluoy man siya kan Jesus na pahalion an maraot na espirito na nagsulod sa iya anak. ²⁷ Sinabihan naman niya an babayi, “An mga kabataan anay an pakaunon kay dili tama na kuhaon an pagkaon sa inda kag ibahog lugod sa kaiduan.”

²⁸ Pero sinabat siya san babayi, “Tama, Ginooy, pero an mga ido sa sirong san lamesa nababahugan man ngani san nagakatarakdag na mga mumho san mga bata.”

²⁹ Tapos ginsabihan siya ni Jesus, “Tia, dahilan sani na pagsabi mo makauli ka na. An maraot na espirito naghali na sa imo bata.”

³⁰ Umuli na an babayi kag inabtan niya na an bata nakahigda na sa katri kag wara na an maraot na espirito.

May Apa Na Tawo Na Ginabulong Ni Jesus

³¹ Pagbalik ni Jesus hali sa Tiro nag-agì siya sa Sidon pakadto sa Danaw san Galilea hasta sa mga lugar san Decapolis. ³² Didto may mga tawo na dinarhan siya sin apa na lalaki kag nakimaluoy sinda na dapatan lang ni Jesus san iya kamot an tawo agod mag-ayo ini.

³³ Gin-agda ini ni Jesus na mag-upod sa iya kag binulag sa kadamuan. Tapos sinulod niya an iya mga tudlo sa mga talinga san tawo. Pakatapos nagluda kag gindutdot an dila sani. ³⁴ Pakahimo sani humangad si Jesus sa langit, nagginhawa sin halawig kag nagsabi, “Effata!” na an gusto sabihon “Mag-abri!” ³⁵ Insigida nakabati an tawo, nakahiwig man an iya dila kag nakasurmaton sin klarado.

³⁶ Ginpadaanan ni Jesus an kadamuan na dili gayod magpanumat bisan kanin-o. Pero kun singano an kapadaan niya mas lalo man lugod na inda ini ginpamarita. ³⁷ Kaya grabe gayod an inda pagngalas kan Jesus kag nagasabi, “Ginhimuan niya sin maayo an tanan. Ginapabati niya an mga bungol kag ginapasurmaton an mga apa.”

8

*Ginapakaon Ni Jesus An Upat Ka Libo Na Tawo
(Mateo 15:32-39)*

¹ Sadto na panahon may nagtiripon gihapon kan Jesus na pagkadamu-damo na katawuhan. Adto sinda kaupod niya sa sulod sin tulo ka adlaw kaya nagkaaurubusan gayod sinda sin balon. Ginpahalapit ni Jesus an iya mga disipulos kag sinabihan sinda, ² “Kaluoy ko sa mga katawuhan

tungod na nakiupod sinda sa akon sa sulod sin tulo na ka adlaw yana kag wara'n makaon. ³ Kun paulion ko sinda na gutom basi magkadirismayo sinda sa dalan kay an iba sa inda hali pa sa harayo na lugar."

⁴ Nagsabat an iya mga disipulos, "Adi kita sa kabukidan kaya diin kita makuha didi sin makaigo na pagkaon para ipakaon sani na mga katawuhan?"

⁵ Naghunga naman siya sa inda, "Pira ka bilog na tinapay an ada sa iyo?", "Pito lang," an inda sabat.

⁶ Ginpairingkod ni Jesus an mga katawuhan sa duta. Tapos kinuha niya an pito ka bilog na tinapay. Pakapasalamat gin-utud-utod an tinapay kag ginbarahin sa iya mga disipulos agod ipanghatag ninda sa katawuhan. ⁷ Igwa man sinda sin pira ka bilog na isda. Pakapasalamat man sani ni Jesus ginsugo niya an mga disipulos na ipanghatag sa mga tawo. ⁸ Nagkaraon sinda tanan kag nagkaburusog. Pagkatapos an nabilin na mga tinapay kag isda ginpunpon san mga disipulos kag nakapuno pa sin pito na bangkat. ⁹ Mga upat ka libo na mga tawo an adto didto. Pagkabusog na san mga tawo pinauli na sinda ni Jesus ¹⁰ kag sadto mismo nagsakay siya sa dako na baruto kaupod an iya mga disipulos kag nagkadto sinda sa lugar san Dalmanuta.

*An Pagahangyo Sin Milagro
(Mateo 16:1-4)*

¹¹ Pag-abot ninda didto nagkadto naman an mga Pariseo kan Jesus kag nagtuna pakiguay sa

iya. Nangayo sinda na maghimo siya sin milagro bilang tanda na hali sa langit an iya poder. Ini pagporbar lang sa iya. ¹² Naghangos naman sin halawig si Jesus na nagsabi, “Nano kay naganhanap kamo sin tanda? Tandai an sasabihon ko, wara sin nano man na tanda na igapakita sani na katawuhan.” ¹³ Tapos binayaan sinda ni Jesus kag nagsakay gihapon sa dako na baruto patabok.

*Nagapadaan Si Jesus Manungod San Lebadura
San Mga Pariseo
(Mateo 16:5-12)*

¹⁴ Niyan didto sa baruto nalimtan gali san mga disipulos magdara sin balon. Usad lang ka bilog na tinapay an dara didto ninda. ¹⁵ Didi gin-padaanan sinda ni Jesus, “Paghimat kamo! Likayi niyo an lebadura san mga Pariseo kag amo man ni Herodes.”

¹⁶ Nag-iristoryahan sinda, “Tungod na wara kita sin tinapay kaya nagsabi siya sana.”

¹⁷ Naaraman ni Jesus kaya hinunga sinda, “Nano kay ginairistoryahan niyo na wara kamo’n dara na tinapay? Dili pa ba niyo naiintyindihan? Wara pa ba kamo’n pagkasabot? Matugas lang gihapon kamo? ¹⁸ Nano, dili kamo nakagamit san mga mata para makita? May talinga man kamo, kaya nano, dili kamo nakagamit sani para mamati? Dili ba niyo nadudumduman? ¹⁹ San utud-utudon ko an lima ka bilog na tinapay para sa lima ka libo ka tawo, pira ka bangkat an iyo natipon?”

An sabat ninda, “Dose.”

20 “San hinimo ko naman sa pito ka bilog na tinapay para sa upat ka libo, pira pa ka bangkat an iyo natipon?”

Nagsabat gihapon sinda, “Pito.”

21 Ginhunga pa gihapon sinda ni Jesus, “Wara pa ba kamo kasabot?”

An Pagpaayo Ni Jesus San Lalaki Na Buta

22 Pagdungka ninda sa Betsaida may buta na lalaki na gindara san iba na mga tawo kan Jesus kag nakimaluoy sinda para dapatan ini. **23** Kinabit an buta paluwas san baryo. Didto ginludaan ni Jesus an mata san buta, gindapatkan san iya kamot kag hinunga, “May nakikita ka ba?”

24 An tawo na nakaaninag pa lang nagsabat, “Nakakita na ako’n mga tawo pero baga sinda an mga kahoy na nagaralakat.”

25 Tapos dinapatan gihapon ni Jesus an mata san lalaki kag ini nakakita na sin maayo. Nagpawa na an iya pangita san tanan na bagay. **26** Kaya pinauli siya ni Jesus na ginasabi, “Ayaw na pagbalik didto sa baryo.”

An Pagapamatuod Ni Pedro Manungod Kan Jesus

(Mateo 16:13-20; Lucas 9:18-21)

27 Nagpauruunhan sinda Jesus pakadto sa mga baryo san Cesarea Filipo. Sa inda pagalakat hinunga niya an mga disipulos, “Sumati daw niyo ako kun nano an pagkakilala sa akon san mga tawo.”

28 Nagsabat sinda, “An sabi san iba ikaw kuno si Juan na Parabunyag, an iba man nagasabi na ikaw kuno si Elias, kag may nagasarabi pa na ikaw kuno usad san mga kasadto na mga propeta.”

²⁹ “Pero kamo naman, nano an pagkakilala niyo sa akon?” naghunga gihapon si Jesus.

Nagsabat naman si Pedro, “Ikaw an Cristo na gintuga san Dios na ipapakadi.”

³⁰ Ginpadaanan naman niya sinda na dili gayod magpanumat bisan kanin-o man manungod sa iya.

Nagaistorya Si Jesus Manungod San Iya Pagtios Na Maabot

(*Mateo 16:21-28; Lucas 9:22-27*)

³¹ Nagtuna si Jesus pagtukdo sa inda na siya na Anak San Tawo dapat magtios sin grabe, pagapaambutan san mga kamagurangan na namumuno san mga Judio, mga namumuno san kapadian kag mga paratukdo san Kasuguan. Tapos papatayon siya pero pakalipas sin tulo ka adlaw mabubuhay gihapon. ³² Hayag na sinabi niya ini. Tapos ginbulag anay siya ni Pedro sa kadamuan kag nagtuna pagsaway sa iya.

³³ Pero paglingi sinud-on ngi Jesus an iya mga disipulos kag gin-uritan si Pedro na an sabi, “Layas dida, Satanas! An imo ginaisip dili maka-Dios kundi makatawo.”

³⁴ Ginpahalapit ni Jesus an mga tawo kaupod an iya mga disipulos kag ginsabihan sinda, “Kun may gusto mag-upod sa akon bilang disipulos ko dili dapat niya sundon an sadiri niya na kabubut-on kundi sundon lugod an kaburut-on ko kag pas-anon an iya krus na amo an pagtios tungod sa akon. ³⁵ Nasabi ko ini kay an nagahandom na masalbar an iya buhay para sa iya sadiri mawawar-an lugod sani, pero an maghalad san iya buhay alang-alang sa akon kag sa Maayo Na

Barita masasalbar lugod sani. ³⁶ Kay nano man an pakinabang san tawo kun mapasa iya an bilog na kinab-an kag an kabalyo sani an pagkawara san iya buhay? Syempre wara gayod! ³⁷ Kay wara man siya'n mahatag agod mapabalik ina na buhay. ³⁸ Kaya kun may tawo na ikakaalo ako kag san akon mga surmaton sani na makalalaway kag makasasala na panahon, ikakaalo ko man siya bilang Anak San Tawo pagbalik ko sa kapawa san glorya san akon Ama kag kaupod an mga banal na anghel."

9

¹ Nagpadayon si Jesus pag-istorya, "Ginasiguro ko sa iyo na igwa sin pira sa iyo na nagatindog didi na dili mamamatay hasta makita an pag-abot san kahadian san Dios na magaabot na may kagamhanan."

An Pag-iba San Hitsura Ni Jesus (Mateo 17:1-13; Lucas 9:28-36)

² Pagkalipas sin unom ka adlaw gin-agda ni Jesus sinda Pedro, Santiago kag Juan pagsagka kaupod niya sa hataas na bukid na sinda-sinda lang gayod. Didto sa atubangan mismo ninda nag-iba an hitsura ni Jesus. ³ Nagputi-puti na nagakinang-kinang an iya bado kag wara na sin makapaputi pa gayod sin pareho sadto didi sa kinab-an. ⁴ Myintras sinda nagamiron nagpakita sa inda sinda Elias kag Moises kag nakisurmaton sinda kan Jesus.

⁵ Didi ginsabihan ni Pedro si Jesus, “Maestro, maayo man na adi kita. Tugutan kami na magtindog didi sin tulo na kubung-kubong na an usad sa imo, usad naman kan Moises kag usad pa kan Elias.” ⁶ Nasabi ini ni Pedro kay nagkahaharadlok gayod sinda kaya dili niya aram kun nano’n sabihon.

⁷ Taud-taod may dampog na nahandungan sinda kag didto may nabati sinda na boses, “Amo ini an akon pinalangga na Anak. Pamatii niyo siya!”

⁸ Paglingat-lingat dayon ninda sa patalibod wara sinda sin iba na nakita kundi si Jesus lang.

⁹ Paglugsad na ninda hali sa bukid ginpadaanan naman niya sinda na, “Ayaw gayod kamo pagpanumat bisan kanin-o san iyo nakita hasta ako na an Anak San Tawo mabuhay gihapon hali sa pagkamatay.”

¹⁰ Tinandaan ninda sin maayo an padaan ni Jesus pero nagpahurunga-hunga kun nano an gusto sabihon san “pagkabuhay gihapon hali sa pagkamatay.” ¹¹ Tapos hinunga ninda si Jesus, “Nano kay nagasarabi an mga paratukdo san Kasuguan na dapat mauuna anay pagpakadi si Elias antes an Cristo?”

¹² “Matuod,” an sabat niya, “Mauuna si Elias pag-abot para kitaon na an tanan-tanan nasa tama na kamutangan. Pero nano kay nasabi sa Banal Na Kasuratan na ako na Anak San Tawo magatios gayod kag igasikway? ¹³ Tandai an sasabihon ko, nag-abot na si Elias kag gintratar siya san mga tawo sugad san gusto ninda susog sa nasurat sa Banal Na Kasuratan manungod sa iya.”

*An Bata Na Lalaki Na Ginsudlan Sin Maraot Na Espirito
 (Mateo 17:14-20; Lucas 9:37-43)*

¹⁴ Paglugsad na ninda Jesus sa bukid kag naga-pahalapit man gihapon sa iba na mga disipulos, nakita ninda na damu-damo anmga tawo patalibod kag may mga paratukdo man san Kasuguan na nakigsuay pa sa inda. ¹⁵ Pakalantaw san mga tawo kan Jesus nagkangarawa sinda kag nagdar-alagan pakadto sa iya agod kumustahon siya.

¹⁶ Naghunga si Jesus, “Nano an ginapakig-suayan niyo sa inda?”

¹⁷ May tawo sa kadamuan na nagsabat, “Maeistro, ginpakadi ko sa imo an akon anak na lalaki kay ginsudlan siya sin maraot na espirito na naka-paapa sa iya. ¹⁸ Kun ginaataki siya ginasagmok siya sa duta, nagabura an iya ba-ba, nagapagot an iya ngipon kag nagapanugas san iya lawas. Nakimaluoy ako sa imo mga disipulos na pahalion an maraot na espirito pero wara sinda’n nahimo.”

¹⁹ Sinabat naman sinda ni Jesus, “Mga wara’n pagtuod, hasta san-o ta kamo dapat pagatiusan? Nano, dapat ako makiupod sa iyo hasta na lang? Sige, pakadia niyo siya sa akon.”

²⁰ Kaya dinara ninda an bata sa iya. Pakakita lang san maraot na espirito kan Jesus ginauy-og dayon an bata na natumba sa duta na nagaligid-ligid kag nagabura an baba.

²¹ Hinunga ni Jesus an ama, “Kasan-o pa nag-tuna ini na nangyayari sa iya?”

“Tuna san dyutay pa siya na bata,” an sabat san ama. ²² “Pirme siya sani ginalabog sa kalayo kag tubig para patayon. Kaya kun may mahimo

ka man lang, maluoy ka sa amon kag buligi man kami.”

²³ “‘Kun may mahimo?’” an sabat ni Jesus! “An tanan mahihimo kun may pagtuod.”

²⁴ Insigida sumiyak an ama san bata, “Nagatuod po ako. Punui man an kakulangan san akon pagtuod.”

²⁵ Pakakita ni Jesus na nagadamo an mga miron na nagadiris-ukan patalibod, sinaway niya an maraot na espirito, “Ikaw na espirito na naka-paapa kag nakapabungol, magluwas ka sa bata kag ayaw na gayod pagsulod pa.”

²⁶ Pakasiyak san maraot na espirito gin-uy-og sin makusog an bata kag naghali na. An bata nakahigda didto na baga’n patay na, kaya an kadamuan nagasarabi, “Patay na siya.” ²⁷ Pero kinaptan siya ni Jesus sa kamot, binangon kag nakatindog na siya.

²⁸ Pagsulod na gihapon ni Jesus sa balay kag sinda-sinda na lang san iya mga disipulos naghunga sinda, “Nano kay wara namon mapaluwas idto’n demonyo?”

²⁹ Ginsabat sinda ni Jesus, “Amo ini an klase san maraot na espirito na napapahali lang paagi sa pagpangadyi.”

An Pagsabi Gihapon Ni Jesus Manungod San Iya Maabot Na Kamatayon

(Mateo 17:22-23; Lucas 9:43-45)

³⁰ Paghalil ninda sadto na lugar nag-ag i sinda sa Galilea pero habo si Jesus na maaraman pa ini san mga tawo, ³¹ kay ginatukduan niya an iya mga disipulos. Ginasabi niya, “Ako na Anak San Tawo

iintriga sa gahom san katawuhan tapos igapapatay ako pero pag-ikatulo ka adlaw mabubuhay gihapon.” ³² Dili pa gihapon ninda nasabutan an iya gusto sabihon kag nahahadlok sinda maghunga sa iya.

*Sin-o An Pinakalabaw Sa Tanan?
(Mateo 18:1-5; Lucas 9:46-48)*

³³ Pag-abot ninda sa Capernaum, nagsulod sinda sa balay. Didto hinunga sinda ni Jesus, “Nano an ginaparasuruayan niyo sa dalan?” ³⁴ Wara’n nagsabat sa inda kay an ginasuruayan ninda kun sin-o gayod sa inda an pinakalabaw sa tanan.

³⁵ Kaya nag-ingkod si Jesus, tinawag an dose kag sinabihan, “An gusto mag-una kinahanglan na magpaurhi anay kag magin suruguon san tanan.”

³⁶ Tapos nagkuha siya sin bata kag pinatindog niya sa atubangan ninda. Kinugos niya ini, ³⁷ kag nagsabi, “An makaako sin pareho sani na bata sa ngaran ko ginaako man ako kag an mag-ako sa akon dili lang ako an iya ginaako kundi an nagsugo sa akon.”

*An Dili Nagakontra Sa Aton Apin Sa Aton.
(Lucas 9:49-50)*

³⁸ Niyan may ginsumat si Juan sa iya, “Maestro, nakakita kami sin lalaki na nagapaluwas sin mga demonyo sa lawas san mga tawo paagi sa imo ngaran. Kaya ginbawalan namon siya kay dili man naton kaupod.”

³⁹ Pero sinabihan sinda ni Jesus, “Ayaw niyo siya pagbawali kay wara sin tawo na pakatapos maghimo sin milagro sa ngaran ko mapakaraot

dayon sa akon. ⁴⁰ An dili nagakontra sa aton apin sa aton. ⁴¹ Idto'n maghatag sa iyo sin tubig na irimnon tungod kay mga sakop kamo ni Cristo sigurado gayod na makabaton siya'n balos."

*Nagatukdo Si Jesus Manungod San Makapakasala
(Mateo 18:6-9; Lucas 17:1-2)*

⁴² "Kun may nakapakasala sani na mga kabataan na may pagtuod sa akon maayo pa na bitayan idto sin dako na gilingan na bato sa liog kag ipilak sa dagat. ⁴³ Kun an imo kamot amo an makapakasala sa imo, utuda ina! Maayo pa na mabuhay ka na pungkol ki sa may duha na kamot kag mapaimpyerno ka sa kalayo na dili gayod napaparong. ⁴⁴ Didto an mga ulod wara'n udong sin kakakutkot san mga lawas kag dili man gayod napaparong an kalayo. ⁴⁵ Kun an imo tiil amo man an makapakasala sa imo, utuda ina! Maayo pa na mabuhay ka na pilay ki sa duha an tiil mo kag mapaimpyerno ka lugod. ⁴⁶ Didto an mga ulod wara'n udong sin kakakutkot san mga lawas kag dili man gayod napaparong an kalayo. ⁴⁷ Kun an imo naman mata an dahilan san imo pagkasala, lukata! Mas maayo pa na makasulod ka sa kahadian san Dios na may usad lang an mata ki sa duha an imo mata kag mapaimpyerno ka.

⁴⁸ Didto

'an mga ulod wara'n udong sin kakakutkot san mga lawas kag dili man gayod napaparong an kalayo.*

---

* **9:48** Kitaa sa Isaias 66:24.

⁴⁹ “An tanan magapalinis paagi sa kalayo pareho san pagpabanal san sakripisyoo paagi san asin. ⁵⁰ Maayo an asin pero kun an asin mawar-an sin arat pan-o pa ini mapaarat gihapon? Magin pareho lugod kamo san asin kag dili na kamo magsaramok.”

10

An Katukduan Ni Jesus Manungod Sa Pagbulag San Mag-asawa

(Mateo 19:1-12)

¹ Paghali ninda Jesus sa Capernaum nagpakadto sa probinsya san Judea kag hasta sa unhan san suba san Jordan. Damu-damo man na mga tawo an nagtiriripon kan Jesus kag pareho san dati na iya ginahimo gintukduan niya sinda.

² May mga Pariseo na naghalapit sa iya kag naghunga agod maporbaran siya. “Nano, kontra sa Kasuguan na bulagan san lalaki an iya asawa?”

³ Ginsabat sinda ni Jesus, “Nano an ginmanda ni Moises sa iyo?”

⁴ Nagsabat sinda, “Gintugutan ni Moises na pahalion san lalaki an iya asawa pakasurat na niya san kasuratan sa pakigbulag kag ginhatag ini sa iya.”

⁵ Niyan ginsabihan sinda ni Jesus, “Dahilan sa iyo kasutilan kaya ginsurat niya ini na sugo. ⁶ Pero sa katuna-tunai pa san paglalang susog sa Kasuratan, ‘ginlalang san Dios an mga tawo na magin lalaki kag babayi.’* ⁷ ‘Dahilan sani pagabayaan san lalaki an iya ama kag iloy, ⁸ kag makig-upod

---

* **10:6** Kitaa sa Genesis. 1:27.

sa iya asawa,[†] tapos sinda'n duha magigin usad na lang na lawas. Kaya dili na sinda duha kundi usad na lang. ⁹ Kun kaya an ginbiyo san Dios dili dapat pagbulagon san tawo."

¹⁰ Pagbalik ninda Jesus sa balay naghurunga gihapon sa iya an mga disipulos manungod sani. ¹¹ Ginsabat niya sinda na "An lalaki na makibulag sa iya asawa kag mag-asawa sa iba nagakasala sin pagpanambay kontra sa iya asawa. ¹² Amo man kun an babayi bulagan an iya asawa kag magpaasawa sa iba siya man nagakasala sin pagpanambay."

An Tigdyutay Na Kabataan Na Gindara Kan Jesus

(Mateo 19:13-15; Lucas 18:15-17)

¹³ May mga tawo na nagadara kan Jesus sin tigdyutay na kabataan agod madapatkan niya pero pakakita sani san mga disipulos ginsaway idto'n mga katawuhan. ¹⁴ San makita ni Jesus an inda hinimo naurit kag sinabihan sinda, "Ayaw niyo pag-ulanga an mga tigdyutay na kabataan kundi pakadia sa akon kay para sa pareho sani na mga bata an kahadian san Dios. ¹⁵ Ginasiguro ko sa iyo na an sin-o man na dili magpasakop sa paghadi san Dios na pareho sin dyutay na bata dili makasulod sana na kahadian." ¹⁶ Tapos ginkugos niya an mga kabataan, gindapatkan san iya kamot kag ginbindisyunan.

An Kamunduan San Mayaman-yaman Na Lalaki

(Mateo 19:16-30; Lucas 18:18-30)

---

† **10:8** Kitaa sa Genesis. 2:24.

17 San magtuna na si Jesus paglakat, may lalaki na nagdalagan pakadto sa iya, nagluhod sa atubangan niya kag naghunga, “Maayo na maestro, nano an dapat ko himuong agod masadiri ko an buhay na wara’n katapusan?”

18 Ginhunga siya ni Jesus, “Nano kay ginatawag mo ako na maayo? Wara’n iba na maayo kundi an Dios lang. **19** Aram mo na an mga Kasuguan: ‘Dili ka magpatay, dili ka magpanambay, dili ka magpangawat, dili ka magtestigos sin kabuwaan, dili ka magdaya, galangan mo an imo ama kag iloy.’”[‡]

20 Ginsabihan siya san lalaki, “Maestro, gintuman ko ina tanan tuna san bata pa ako.”

21 Sinud-ong siya ni Jesus na may pagkamuot kag sinabihan, “Igwa pa sin kulang sa imo. Maguli ka, ibaligya an tanan mo na kasadirahan tapos ipanghatag sa pobre an kabaklanan kay magkakaigwa ka sin kayamanan kaupod sa Dios sa langit. Pakatapos bumalik ka kag mag-upod sa akon.”

22 Naglain an buot san lalaki pakabati niya sadto kag mamunduon na naglakat dahilan na mayaman-yaman siya.

23 Paglingi ni Jesus sa iya mga disipulos sinabihan, “Malisod gayod sa mga mayaman an pagsulod sa kahadian san Dios!”

24 Nagkangarawa an mga disipulos sa iya mga surmaton. Pero nagpadayon pagsurmaton sa inda si Jesus, “Mga anak, malisod gayod an pag-sulod sa kahadian san Dios! **25** Mas masayon pa

---

[‡] **10:19** Kitaa sa Exodo 20:12-16.

makaagi an kamelyo sa luho san dagom ki sa pagsulod san mayaman sa kahadian san Dios.”

²⁶ Mas lalo na nagkangarawa an iya mga disipulos. Kaya naghunga sinda, “Kun sugad sin-o man gali an masasalbar?”

²⁷ Ginsud-ong sinda ni Jesus kag ginsabihan, “Dili kaya an mga tawo na mahimo sani pero kaya san Dios kay siya an makahimo san tanan.”

²⁸ Didi nagsabi si Pedro, “Kitaa. Ginbayaan namon an tanan agod mag-upod sa imo.”

²⁹ Nagsabat si Jesus, “Matuod na ginasabi ko sa iyo, wara’n nabaya san panimalay, mga kamarranghod, ama, iloy, mga anak, o kasadirahan dahilan sa akon kag sa pagpalukop san Maayo Na Barita ³⁰ na dili makabaton sin ginatus-gatos sani na panahon sin mga panimalay, mga kamarranghod, mga ama, mga iloy, mga kabataan kag mga kasadirahan na may kaupod man na kasakitan kag sa maabot na panahon magkakaigwa naman sin buhay na wara’n katapusan. ³¹ Damo ugaling na mga kilala na tawo yana an mapapaubos kag an mapapaitaas naman an mga dili kilala na tawo yana.”

Nagaistorya Gihapon Si Jesus Manungod San Iya Kamatayon Na Maabot

(Mateo 20:17-19; Lucas 18:31-34)

³² San nagasaragka na sinda pakadto sa Jerusalem nauna si Jesus. Nagkangarawa an mga disipulos kag nagkaharadlok idto’n mga tawo naman na nagasurunod sa inda. Ginbulag gihapon ni Jesus an dose na disipulos kag ginpahayagan sinda kun nano an mangyayari

sa iya. ³³ “Tandai pa niyo an sasabihon ko, yana nagasagka kita pa-Jerusalem kag pag-abot didto ako na Anak San Tawo igaintriga sa mga pinakapuno san kapadian kag sa mga paratukdo san Kasuguan. Tapos magahusgar sinda na patayon ako kaya iintriga naman sa mga dili-Judio. ³⁴ Kun ada na ako sa inda, sinda magatuya-tuya, magaluda, magabunal kag magapatay sa akon pero sa ikatulo na adlaw mabubuhay ako gihapon.”

*An Ginahangyo Ninda Santiago Kag Juan
(Mateo 20:20-28)*

³⁵ Naghalapit kan Jesus an magmanghod na sinda Santiago kag Juan na mga anak ni Zebedeo tapos ginsabihan siya, “Maestro, gusto namon na himuong mo an pagahangyuon namon sa imo.”

³⁶ Ginhunga niya sinda, “Nano an gusto niyo na himuong ko para sa iyo?”

³⁷ Nagsabat sinda, “Tuguti na makaingkod kami sa magluyo mo kun magahadi ka sa imo glorya didto sa Jerusalem.”

³⁸ Didi ginsabihan sinda ni Jesus, “Dili niyo aram kun nano an iyo ginahangyo kay dapat anay ako magtios antes magahadi. Nano, makainom kamo sa kupa na akon pagainuman? Nano, makaako man kamo san pagbunyag na para sa akon?”

³⁹ Nagsabat man sinda, “Opo.”

Tapos, ginsabihan naman sinda ni Jesus, “Amo ngani, pagainuman man niyo an kupa na akon pagainuman kag kamo pagabunyagan pareho san pagbunyag sa akon. ⁴⁰ Ugaling wara ako’n poder

na magpili kun sin-o an papaingkudon sa akon magluyo kundi ina para sadto'n natiganahan na."

⁴¹ Pakabati sani san napulo nagtuna sinda magkaururit kanda Santiago kag Juan. ⁴² Kaya ginpalahapit sinda tanan ni Jesus kag ginsabi-han, "Aram niyo na an mga namumuno sa mga dili-Judio amo an nagadaog sa inda kag an mga bantog amo an nagasakop sa inda. ⁴³ Pero dili ina dapat na mangyari sa iyo kundi an naga-handom magin pinakalabaw sa iyo kinahanglan magin suruguon niyo, ⁴⁴ kag an gusto magpal-abaw sa iyo kinahanglan magpaauripon man siya sa tanan. ⁴⁵ Nasabi ko ini kay ako na Anak San Tawo nagpakadi sa kinab-an dili agod sirbihan kundi magsirbe kag ihalad an akon buhay bilang pagtubos para sa kadamuan."

*Napakita Ni Jesus An Buta Na Si Bartimeo
(Mateo 20:29-34; Lucas 18:35-43)*

⁴⁶ Nakaagi sinda Jesus sa Jerico kag san mahali na kaupod san damo na mga tawo nalabayhan ninda an anak ni Timeo na si Bartimeo. Buta siya kag ada na nakaingkod sa may higad san kamino nagapakilimos. ⁴⁷ San mabaritaan niya na naga-dangadang si Jesus na taga-Nazaret nagsiyak siya, "Jesus, Lahi ni David, kaluy-i ako!"

⁴⁸ Damo an nagsaway sa iya kag nagporbar papuyuon siya pero nagsiyak lugod siya'n mas makusog pa, "Lahi ni David, kaluy-i ako!"

⁴⁹ Umudong si Jesus kag nagsabi, "Pakadia siya."

Kaya gintawag ninda an buta kag ginsabihan, “Pakusuga an imo buot. Tumindog ka kay gin-patawag ka niya.” ⁵⁰ Pakahali san iya alikboy tumindog siya dayon kag kumadto kan Jesus.

⁵¹ Ginhunga siya ni Jesus, “Nano an gusto mo na himuong ko para sa imo?”

An sabat san buta, “Maestro, gusto ko po makakita.”

⁵² Ginsabihan siya ni Jesus, “Umuli ka. An pagtuod mo amo an nakaayo sa imo.” Sana mismo nakakita dayon siya kag nagsunod kan Jesus.

11

Nagaabot Si Jesus Sa Jerusalem

(Mateo 21:1-11; Lucas 19:28-40; Juan 12:12-19)

¹ San nagadangadang na sinda Jesus sa Jerusalem ada na an Betfage kag Betania na addo na sa Bukid San Kaolibohan. Didi nagsugo si Jesus sin duha san iya mga disipulos, ² “Kumadto kamo sa kaatubang na baryo kag pagsulod dayon niyo, makakita kamo sin nakahigot na tinday na asno na wara pa gayod masakyi. Hubadi anay niyo tapos guyuda pakadi. ³ Kun may maghunga sa iyo, ‘Nano kay ginahimo niyo ina?’ Sabihi sinda na, ‘Ginakinahanglan ini san Ginoo kag ibabalik man dayon.’”

⁴ Naglakat na sinda sa baryo kag nakita an nakahigot na tinday sa kilid san kamino halapit sa may pwertahan. San ginahabad ninda ini, ⁵ may nagatindog na mga tawo didto na naghunga, “Nano kay ginahabad niyo ina na tinday?” ⁶ Ginsurmatan sinda san pareho san ginpasabi sa inda ni Jesus kaya pinabayaan na lang

sinda na guyudon an tinday. ⁷ Ginuyod ninda ini pakadto kan Jesus tapos hinapinan san inda mga alikboy an likod sani kag nagsakay si Jesus. ⁸ Damo na mga tawo an nagralatag san inda mga alikboy sa iya aagihan sa paggalang sa iya. An iba man naglatag sin madahon na mga sanga na ginbarali ninda sa mga kahoy sa umahan kay gusto ninda maggalang man. ⁹ An mga tawo na nagkauruna sa iya kag san nagasurunod nagasiriyak sin, “Hosanna! Ginpalabi ini siya na nagapakadi sa ngaran san Ginoo!”*

¹⁰ “Ginpalabi san Dios an nagaabot na hadi na masubli kan Hadi'n David na aton kalulu-luluhan!

Umawon an pinakalabaw sa tanan!”

¹¹ Pag-abot ni Jesus sa Jerusalem nagsulod sa templo. San makita na niya an tanan patalibod palibhasa tikapo na sa oras nagluwas siya kag nagbalik sa Betania na kaupod an dose.

Nagmaldisyon Si Jesus Sin Kahoy Na Higera (Mateo 21:18-19)

¹² Pagkaaga san mahali na sinda sa Betania nakabatyag sin kagutom si Jesus. ¹³ Harayo pa may puno san kahoy na ginatawag higera na madahon an nalantawan niya. Naghalapit siya agod kitaon kun may bunga pero wara gayod siya'n nakita kundi mga dahon lang palibhasa dili pa tigbungahan. ¹⁴ Ginsabihan niya an puno san higera, “Wara na lugod sin makakaon pa san imo bunga.” Ini nabatian san iya mga disipulos.

---

* **11:9** Kitaa sa Salmo 118:25-26.

Ginapaluwas Ni Jesus An Mga Naganegeoisyo Sa Sulod San Templo

(Mateo 21:12-17; Lucas 19:45-48; Juan 2:13-22)

¹⁵ Pag-abot ninda Jesus sa Jerusalem nagsulod siya sa templo kag nagtuna pagpaluwasa san mga parabaligya kag mga nagapamakal didto. Pinangtumba naman niya an mga lamesa san mga parabaralyo sin kwarta kag an mga ingkudan sadto'n mga parabaligya'n mga salampati. ¹⁶ Ginbawal man niya na magsulod sa templo an mga dara na itirinda. ¹⁷ Tapos gintukduan niya sinda kag ginsabihan, "Dili ba nasurat na an ginsabi san Dios:

'An akon balay amo an balay para sa tanan na katawuhan kag an pagatawagon sana amo an balay na pangadyian?'[†]

Pero nano an ginhimo niyo? Ginhimo niyo ini bilang 'istaran san mga makawat.'[‡]

¹⁸ Nabaritaan ini san mga namumuno san kapadian kag mga paratukdo san Kasuguan. Kaya nagahanap sinda sin paagi na patayon siya kay nagakaharadlok sinda sa iya dahilan na an tanan na mga tawo nagkangarawa sa iya pagtukdo.

¹⁹ Pagkagab-i naghali sinda Jesus sa syudad.

An Nauga Na Kahoy Na Higera

(Mateo 21:20-22)

²⁰ Paglabay ninda otro aga nakita ninda an kahoy na higera na nag-uga hasta sa gamot.

²¹ Nadumduman ni Pedro an nangyari kaya ginsabihan niya si Jesus, "Maestro, kitaa! Nag-uga an higera na ginmaldisyon mo."

[†] **11:17** Kitaa sa Isaias 56:7.   [‡] **11:17** Kitaa sa Jeremias 7:11.

²² Ginsabat sinda ni Jesus, “Magtuod sa Dios. ²³ Matuod an ginasabi ko sa iyo: an magsabi sani na bukid, ‘Gabot kag ipilak an sadiri mo sa dagat,’ na wara’n pagduha-duha sa iya tagipusuon kundi nagatuod na an iya ginasabi mangyayari, ini hihimuon san Dios para sa iya. ²⁴ Kaya matuod an ginasabi ko sa iyo, bisan nano man an ayuong niyo sa iyo pangadyi, magtuod na nabaton na kay ina mapapasa iyo. ²⁵ Sa iyo naman pagpangadyi na nakatindog, patawada anay an mga nagkasala sa iyo agod patawadon man san Ama sa langit an iyo mga nahimo na kasal-an. ²⁶ Kun dili man kamo magpatawad lalo na dili pagapatawadon san Ama sa langit an iyo mga kasal-an.”

*An Hunga Manungod San Poder Ni Jesus
(Mateo 21:23-27; Lucas 20:1-8)*

²⁷ Nag-abot man gihapon sinda sa Jerusalem kag myintras nagalakat si Jesus didto sa templo nagturulos sa iya an mga namumuno san kapadian, mga paratukdo san Kasuguan kag mga namumuno san mga Judio. ²⁸ Tapos ginhunga siya, “Kanin-o pagbuot an paghimo mo sani? Sin-o gayod an naghatag sa imo sin otoridad sa paghimo sani?”

²⁹ Ginsabat naman sinda ni Jesus, “Hungaon ta man kamo kag kun masabat niyo ako pagasabaton ko naman kun kanin-o otoridad an paghimo ko sani. ³⁰ Niyan, sumati daw ako niyo kun kanin-o pagbuot naghali an otoridad ni Juan para mag-pambunyag. Hali sa Dios sa langit ina o sa mga tawo? Sabata niyo ako.”

³¹ Didi sinda nagpahurunga-hunga kun nano an ikasabat. “Kun sabihon naton, ‘Hali sa langit,’ mahunga naman siya, ‘Kun amo, nano kay wara niyo siya pagtuudi?’ ³² Nano, sasabaton naman naton, ‘Hali sa tawo?’,” Habo sinda sana kay na-hahadlok man sinda sa mga tawo kay an tanan ginakilala si Juan na matuod na propeta. ³³ Kaya an inda sabat kan Jesus amo ini, “Dili namon aram.”

Ginsabat naman niya sinda, “Kun sugad dili ko man sasabihon sa iyo kun kanin-o otoridad ginahimo ko ini.”

12

An Istorya Manungod San Mga Bantay Sa Ubasan

(Mateo 21:33-46; Lucas 20:9-19)

¹ Nagtuna si Jesus pagsurmaton sa inda sin istorya, “May tawo na nagtanom sin damo na ubas. Kinudalan niya patalibod, nagbuho sin pugaan san ubas kag nagtindog sin hataas na bantayan. Tapos ginpapletihan niya sa mga parabantay kag nagkadto sa harayo na lugar. ² Pag-abot san panahon san tigpuduan may ginsugo siya pakadto sa mga parabantay para magkuha san iya bahin na produkto. ³ Pero ginburuligan san mga parabantay an iya ginsugo, binurubalbag kag pinauli na wara’n dara.

⁴ “Tapos may ginsugo gihapon siya’n ikaduha na suruguon pakadto sa mga parabantay pero inda ini pinalo sa ulo kag pinakaaluhan. ⁵ May usad pa na ginsugo pero pinatay ninda ini. Damo pa man

sin pinangsugo an tag-iya. An iba binurubalbag ninda kag ginpatay man an iba.

6 “Tapos an iya pinakapalangga na anak na lalaki an nabilin na lang na suguong. Kaya ginsugo niya ini pakadto sa inda kag nagsabi sa iya sadiri, ‘Pagagalangan ninda an akon anak.’

7 “Pero pakakita san mga parabantay, nag-iristoryahan sinda na nagasabi, ‘Amo ini an iredero. Kadi kamo, patyon naton agod an iya irensyahon mapapasa aton.’ **8** Kaya dinakop ninda an anak san tag-iya, pinatay kag initsa an iya lawas sa luwas san ubasan.

9 “Niyan, nano an hihimuon san tag-iya san ubasan? Makadto siya kag patayon idto’n mga parabantay tapos pagapapletihan an ubasan sa iba. **10** Nano, wara pa niyo nabasa ini sa Banal Na Kasuratan,

‘An bato na ginhabuan san mga parabalay amo lugod an naging pinakaimportante na bato sa balay.

11 An Ginoo an naghimo sani kag makangangawa gayod sa aton?”*

12 Tapos an mga namumuno san mga Judio ipapadakop kuntani si Jesus kay namalisahay ninda na sinda an ginapatamaan sadto’n istorya pero nahahadlok sinda sa kadamuan. Kaya pin-abayaan na lang ninda si Jesus kag nagharali sinda.

*An Ginsabi Ni Jesus Manungod San Pagbayad
San Buwis*
(Mateo 22:15-22; Lucas 20:20-26)

---

* **12:11** Kitaa sa Salmo 118:22-23.

¹³ Pakatapos ginsugo ninda an pira ka tawo na Pariseo kag mga sakop ni Herodes para madakop si Jesus sa iya mga ginapanurmaton. ¹⁴ Nagkadto sinda sa iya kag naghunga, “Maestro, aram namon na matanos ka na tawo kag matuod an pagtukdo mo manungod san pagbuot san Dios. Wara ka man sin ginapalabi bisan sin-o kay dili mo ginapanginano kun sin-o an tawo. Kaya susog sa Kasuguan tama ba na magbayad sin buwis kan Cesar? ¹⁵ Kun kaya nano sa paghuna mo? Tama kita magbayad o dili?”

Pero aram ni Jesus na panluko lang an inda kaisipan kaya ginsabihan sinda, “Nano kay gusto niyo ako porbaran? Abir, darhi daw ako niyo sin sinsilyo kay kitaon ta.” ¹⁶ Kaya dinarhan siya tapos ginhunga sinda, “Kanin-o pamayhon kag ngaran an adi didi?”

“Kan Cesar,” an sabat san mga sinugo.

¹⁷ Kaya, ginsabihan sinda ni Jesus, “Kun sugad ihatag kan Cesar an para kan Cesar kag sa Dios an para sa Dios.” Nagkangarawa sinda sa iya.

An Hunga Manungod Sa Pagkabuhay Gihapon Hali Sa Pagkamatay

(Mateo 22:23-33; Lucas 20:27-40)

¹⁸ Pagkatapos may pira na mga Saduceo na nagkadto kan Jesus. Ini sinda mga Judio na dili naga tuod san pagkabuhay gihapon, kaya naghunga sinda sa iya, ¹⁹ “Maestro, naaraman namon sa Kasuguan na ginsurat ni Moises na kun may magurang na lalaki na napatay kag wara’n anak, an manghod dapat na asawahon an biyuda agod makaanak sinda para sa magurang na napatay.

²⁰ Niyan may pito na magmaranghod na lalaki. An subang nangasawa kag napatay na wara'n anak. ²¹ An ikaduha inasawa man an biyuda kag siya man napatay na wara'n anak. Amo man an nangyari sa ikatulo na manghod. ²² Napatay sinda na pito na wara gayod sin anak. Sa katapusan napatay man an babayi. ²³ Niyan pag-abot san pagkabuhay gihapon sin-o sa pito an pagakilala-hon niya na tunay na asawa dahilan na nagin asawa siya san pito na magmaranghod?"

²⁴ Ginsabat sinda ni Jesus, "Sala kamo kay dili niyo nasasabutan an Banal Na Kasuratan o an gahom san Dios. ²⁵ Sa pagkabuhay gihapon an mga lalaki kag babayi dili na magaarasarawan kay kapareho na sinda san mga anghel sa langit. ²⁶ Niyan manungod man san pagkabuhay gihapon, nano, wara pa gayod kamo sin nabasa sa libro ni Moises manungod sa nagalaad na tanom na dili nasusunog? Didto nagsurmaton an Dios sa iya kag nagsabi, 'Ako an Dios ni Abraham, an Dios naman ni Isaac kag ni Jacob.'[†] ²⁷ Dili siya Dios san mga patay kundi san mga buhay. Sala gayod kamo!"

*An Pinakalabaw Sa Mga Kasuguan
(Mateo 22:34-40; Lucas 10:25-28)*

²⁸ Niyan may paratukdo san Kasuguan na nabatian san inda pagsuruay. Namalisahan niya na maayo an pakasabat ni Jesus sa inda kaya nagpahalapit siya kag naghunga man sa iya, "Nano an pinakalabaw na sugo sa Kasuguan?"

[†] **12:26** Kitaa sa Exodo 3:6.

29 Nagsabat si Jesus, “Amo ini an pinakalabaw: ‘Mga taga-Israel, pamati kamo! An Ginoo na aton Dios amo lang an Ginoo. **30** Dapat mo kamut-an an Ginoo na imo Dios sa imo puso, sa bilog mo’n tagipusuon, sa tanan san imo pagaisip kag paagi man sa paggamit mo san tanan na kusog sa pagsirbe sa iya.’[‡] **31** An ikaduha amo ini: ‘Kamut-an mo an imo kapwa pareho san pagkamuot mo sa imo sadiri.’§ Wara na sin iba na sugo na makalabaw pa sani.”

32 Nagsurmaton man an paratukdo san Kasuguan, “Maayo, Maestro. Tama gayod na usad lang an Dios kag wara na sin iba kundi siya lang. **33** Dapat kamut-an siya sa bilog na tagipusuon, sa bilog na pag-iisip kag kusog kag kamut-an an kapwa pareho san pagkamuot mo sa imo sadiri. Mas maayo pa ini ki sa nano man na halad o sakripisyos.”

34 San nabati ni Jesus na maayo an iya panabat ginsabihan siya, “Haros makasulod ka na sa kahadian san Dios.” Pakatapos sadto wara’n nagkusugkusugan sin buot na maghunga pa sa iya.

*An Hunga Manungod Sa Cristo
(Mateo 22:41-46; Lucas 20:41-44)*

35 Nagatukdo si Jesus sa templo kag magbunga, “Nano kay ginasabi san mga paratukdo san Kasuguan na an Cristo amo an kalahi ni David?

36 San nasa gahom si David san Espiritu Santo siya mismo nakasabi,
‘An Ginoo nagsabi sa akon Ginoo,

[‡] **12:30** Sa Griego, “Kamut-an mo...sa bilog mo na puso, sa bilog mo na kalag, sa bilog mo na isip kag sa bilog mo na kusog.” Kitaa sa Deuteronomio 6:5.   § **12:31** Kitaa sa Levitico 19:18.

Mag-ingkod ka sa may tuo ko hasta na ipasakop ko
sa imo an imo mga kaaway.*

³⁷ Kay si David mismo nagtawag sa iya sin Gino-o pan-o magin kalahi ni David an Cristo?" Wara'n nakasabat pero nagpamati na nalipay an kadamuan na mga tawo.

Nagapadaan Si Jesus Manungod San Mga Paratukdo San Kasuguan

(Mateo 23:1-36; Lucas 20:45-47)

³⁸ Sa pagpadayon niya pagtukdo ginsabi na, "Likayi an mga paratukdo san Kasuguan. Naiila sinda mamasyar na nakabisti sin halaba kag mamahalon. Naiila man sinda na galangan lalo na sa merkado. ³⁹ Naiila man sinda mag-ingkod sa unahan san mga sinagoga kag sa pinakahalandon na pwesto sa mga ponsya. ⁴⁰ Amo ini an mga tawo na nagaprobitsar san sadiri san mga biyuda kag nagapangadyi sin halagba sa pagpakita lang. Kaya, mas grabe gayod an kastigo ninda."

An Halad San Biyuda

(Mateo 23:1-36; Lucas 20:45-47)

⁴¹ Niyan nag-ingkod si Jesus na nakaatubang sa ginahulungan san kwarta para sa gastos sa templo kag nagamasid sa mga tawo na nagahulog san inda kwarta didto. Kadamuan san mga mayaman nagahulog sin daragko na kantidad. ⁴² Taud-taod may pobre na biyuda na naghulog sin duha na sentimos. ⁴³ Tinawag ni Jesus an iya mga disipulos kag ginsabihan sinda, "Matuod gayod na mas dako pa an ginhulog sani na pobre na biyuda ki

---

* **12:36** Kitaa sa Salmo 110:1.

sa tanan na naghatag. ⁴⁴ Sinda naghatag hali sa inda kabuganaan pero an biyuda naman sa iya kapobrehan ginhatac gayod an tanan hasta na ngani an isurugpon pa sa ginhawa.”

13

An Pag-istorya Ni Jesus Manungod Sa Pagkaruba San Templo (Mateo 24:1-2; Lucas 21:5-6)

¹ San nagaluwas na si Jesus sa templo ginsabihan siya san usad san iya mga disipulos, “Maestro, kitaa kun sing-ano kadaragko san mga bato kag katahom san mga gusali san templo!” ² Nagsabat si Jesus, “Nakikita ba niyo ini’n mga daragko na mga gusali? An tanan maruruba. Wara’n mabibilin ni usad sani’n nagatarakin na bato.”

Mga Kalisudan Kag Mga Patios (Mateo 24:3-14; Lucas 21:7-19)

³ Taud-taod san sinda-sinda na lang nagaingkod si Jesus sa Bukid San Kaolibohan na nakaatubang sa templo. Tapos sinda Pedro naman, Santiago, Juan kag Andres naghunga sa iya, ⁴ “Sabihi kami kun san-o ini mangyayari kag nano an tanda na igapakita na ini tanan haros matutuman na?”

⁵ Kaya ginsabihan naman sinda ni Jesus, “Maglikay gayod kamo na dili maluko san sin-o man manungod sani. ⁶ Damo an magaabot na masambit san ngaran ko kag magasabi, ‘Ako an Cristo.’ Kaya damo na mga tawo an pagalukuhon ninda. ⁷ Ayaw kamo pagkahandal sa mga barita na may mga gyera o mga nagasabi-sabi na may gyera na maabot. Dapat ini mangyayari pero dili pa

ina an katapusan san mga tanda. ⁸ Magagyerera pa man an mga nasyon, kag an mga kahadian naman magapauruataki. Sa iba-iba na mga lugar magkakaigwa sin mga linog kag didto man sa iba na mga lugar magakulang sin pagkaon kaya magkakaigwa sin gutom. Amo ini an pagtuna pa lang san kalisudan na baga'n primero na sakit san pag-anak.

⁹ “Maglikay kamo mismo. Pagadarhon kamo san mga tawo sa inda mga konseho. Pagakastighon man kamo sa mga sinagoga kag pag-papaatubangon kamo sa mga gobernador kag mga hadi tungod sa akon agod magpamatuod sa atubangan ninda. ¹⁰ Pero dapat ipahayag anay an Maayo Na Barita sa tanan na nasyon. ¹¹ Kun dakupon kamo kag iatubang sa husgado, ayaw kahandal kun nano an iyo isasabat kundi sabihon an nano man na ginapaisip sa iyo sana mismo na panahon kay dili kamo mismo an magasurmaton kundi an Espirito Santo.

¹² “Sana man na panahon may mga tawo na amo mismo an magapapatay sa inda mga kamarranghod. Amo man mga ama na igapapatay an inda mga anak. Sugad man may kabataan na magakontra sa inda mga ginikanan kag igapapatay sinda. ¹³ Kamo naman pagakabadlian san tanan na katawuhan dahilan na nagasunod kamo sa akon, pero an mga masasalbar sa paghusgar san Dios amo an mga magpadayon pagsarig sa akon hasta sa katapusan sani.

*An Bagay Na Mababadli Gayod San Dios
(Mateo 24:15-28; Lucas 21:20-24)*

14 “Sa maabot na panahon makikita an ginatawag na ‘bagay na mababadlian gayod san Dios kag magapasira man sa tawo.”* Tandai: dapat gayod na masabutan ini san nagabasa. Pakakita niyo sani na ginbutang sa dili man angay, kinahanglan idto’n adto sa Judea magdulag na sa kabukidan. **15** Kun may tawo na adto sa atop san iya balay dili na siya dapat na magsulod pa sa balay para magkuha sin bisan nano niya na garamiton. **16** Kun may tawo naman na adto na sa uma dili na gayod siya dapat mag-uli pa para magkuha san iya bado. **17** Kun sugad kamakaluluoy man sadto’n mga budos kag may mga ginapadudo pag-abot sana na panahon! **18** Mangadyi gayod na dili ini mangyari kun tighagkutan, **19** kay sana na panahon magkakaigwa sin grabe na pagtios na wara pa mangyari tuna san paglalang san Dios san kinab-an hasta niyan kag dili na mangyayari gihapon hasta na lang. **20** Kun wara pagpahalip-uta san Ginoo ina na mga adlaw wara gayod sin mabilin na buhay. Pero alang-alang sa iya mga pinili pinahalip-ot niya ina.

21 “Kun may magsabi sa iyo sana na panahon na, ‘Kitaa, adi an Cristo!’ o ‘Kitaa, adto siya!’ ayaw pagtuod sana, **22** kay damo’n maruluwas na mga magapatuud-tuod na mga Cristo kag mga propeta. Makakahimo sinda sin mga milagro kag makangangawa na mga bagay agod makaluko bisan sa mga pinili san Dios kun mahimo ninda. **23** Ginpadaanan ta na kamo sani tanan antes pa ini mangyari kaya dapat kamo maglikay.”

---

* **13:14** Kitaa sa Daniel 9:27.

*An Pagbalik Sa Kinab-an San Anak San Tawo
(Mateo 24:29-31; Lucas 21:25-28)*

²⁴ Nagpadayon pa si Jesus, “Pero pakatapos san kasakitan sana na mga adlaw,

‘pagapadulumon an adlaw kag mawawar-an sin pawa an bulan.

²⁵ Magakahurulog an mga bituon hali sa langit kag an mga makagagahom sa kalangitan pagauy-ugon.’[†]

²⁶ “Pakatapos makikita san mga tawo na mag-aabot ako na Anak San Tawo sa mga dampog na may kagamhanan kag glorya. ²⁷ Pagasuguon ko naman an akon mga anghel sa upat na higad san kinab-an para tiripunon an akon mga pinili na mga tawo hali sa bilog na kinab-an.

An Leksyon Manungod San Kahoy Na Ginatawag Higera

(Mateo 24:32-35; Lucas 21:29-33)

²⁸ “Dapat kamo makaaram sin leksyon hali sa puno san kahoy na ginatawag higera. Pagsaringsing san mga sanga sani kag pag-uruslot san mga dahon naaaraman niyo na halapit na an kwaresma didi sa aton. ²⁹ Sugad man kun makita niyo idto’n mga pangyayari, maaaraman niyo na halapit na ako mag-abot, baga’n ada na lang gayod sa pwertahan. ³⁰ Ginasiguro ko sa iyo na mangyayari idto’n tanan antes na magkamaratay an mga tawo na nabuhay yana. ³¹ An langit kag duta mawawara pero magapadayon hasta na lang an akon mga surmaton.”

[†] **13:25** Kitaa sa Isaias 13:10; 34:4.

*Maaram Lang An Dios San Adlaw San Pagbalik
Ni Jesus
(Mateo 24:36-44)*

³² Nagpadayon si Jesus, “Niyan manungod san oras kag adlaw san akon pagbalik wara’n iba na maaram kundi an Ama lang. Bisan ngani an mga anghel sa langit kag ako mismo na iya anak dili maaram. ³³ Kaya magmaikmat kamo kag magbantay kay dili niyo aram kun san-o ini mangyayari. ³⁴ Pareho ini san magalakat na binilin an iya balay sa mga suruguon. Ginapatrabaho niya an kada usad sin sadiri na trabaho kag pinadaanan an bantay sa pwertahan na magbantay gayod. ³⁵ Kaya magbantay kamo kay dili niyo aram kun san-o an pag-abot san tag-iya san balay, kun sa gab-i, sa tunga’n gab-i, sa pagturaok san manok o sa maaga. ³⁶ Kay basi umabot siya sin bigla kag maabtan kamo na turog. ³⁷ Kaya kun nano an ginasabi ko sa iyo ginasabi ko man sa tanan: magbantay gayod!”

14

An Mga Judio Nagtuna Pagplano Na Patayon Si Jesus

(Mateo 26:1-5; Lucas 22:1-6; Juan 11:45-53)

¹ Mga duha pa ka adlaw antes san Paskwa kag san pyista san Tinapay Na Wara’n Lebadura an mga pinakapuno san kapadian kag san mga paratukdo san Kasuguan nagahanap sin paagi para si Jesus patraydor na ipadakop kag ipapatay. ² Pero sabi ninda, “Dili ini dapat na himuong sa kapyistahan kay basi magsaramok an mga tawo.”

*An Pagbu-bu Sin Pahumot Kan Jesus Didto Sa Betania
 (Mateo 26:6-13; Juan 12:1-8)*

³ Myintras na adto si Jesus sa Betania nagakaon sa balay ni Simon na kasadto may leproso, may sumulod na babayi na may dara'n surudlan na himo sa alabastro na bato puno sin mahal na pahumot kay puro nardo. Pinusa niya an surudlan kag ginbu-bo an pahumot sa ulo ni Jesus.

⁴ Pero may iba didto na nagairistoryahan na naurit, “Nano kay gintiawan ina na pahumot?

⁵ Makabaligya kuntani ina sin sobra pa na 300 na dinaryo kag an kabaklanan sana ikapanghatag sa pobre.” Kaya ginsaway ninda an babayi.

⁶ Pero ginsabihan sinda ni Jesus, “Nano kay ginapakiaraman niyo siya? Pabayai lang niyo kay maayo an ginhimo niya sa akon. ⁷ Matuod ini kay adi pirme sa iyo an mga pobre kag nano man na oras mabubuligan niyo sinda pero ako dili pirme adi sa iyo. ⁸ Hinimo san babayi an gutob san iya makakaya. Ginpahumutan niya an akon lawas bilang preparasyon sa paglubong sa akon. ⁹ Matuod gayod na ini na nahimuan sani na babayi igaistorya man bilang pagdumdom sa iya bisan diin igapahayag an Maayo Na Barita sa bilog na kinab-an.”

*Nagauyon Si Judas Na Traydoran Si Jesus
 (Mateo 26:14-16; Lucas 22:3-6)*

¹⁰ Myintras na adto pa si Jesus sa Betania si Judas Iscariote, usad san dose na mga disipulos, nagpakadto sa mga namumuno san kapadian. May plano siya na patraydoran si Jesus sa inda.

11 Nalipay gayod sinda san pakabati sani kag nagtuga na hatagan siya sin kwarta. Kaya tuna sadto nagahanap si Judas sin maayo na oportunidad agod patraydoran sa inda si Jesus.

*Ginapahanda Ni Jesus An Panigab-ihan Sa Paskwa
(Mateo 26:17-25; Lucas 22:7-14, 21-23; Juan 13:21-30)*

12 Sa primero na adlaw san kapyistahan san Tinapay Na Wara'n Lebadura, kun san-o an ugali san mga Judio na magpatay sin kordero para sa panigab-i sa adlaw san Paskwa, hinunga si Jesus san iya mga disipulos, “Diin mo gusto na ihanda namon an pagkaon sa Paskwa?” **13** Kaya nagsugo sin duha niya na disipulos, “Kumadto kamo sa syudad. Pag-abot niyo didto may makakasugat kamo na lalaki na may dara'n tibod san tubig. Sundon niyo siya **14** hasta sa sulod san balay na iya pagasuludan, kag didto sabihon sa tag-iya sani, ‘Nagapahunga an Maestro, Hain an kwarto para sa mga bisita na makaon ako san handa san Paskwa kaupod san akon mga disipulos?’ **15** May itutukdo siya sa iyo na dako na kwarto saibabaw na kompleto na sin garamiton kag mahusay na. Didto kamo maghanda para sa aton.” **16** Nagkadto sa syudad an duha na disipulos na iya ginsugo kag nakita ninda an tanan na ginasabi sa inda kaya ginpreparar an pagkaon sa Paskwa.

17 Pagkagab-i nag-abot si Jesus kaupod an dose. **18** Myintras nagakaraon sinda sa lamesa si Jesus nagsurmaton, “Matuod an ginasabi ko sa iyo, may

usad didi sa iyo na nagakaon kaupod ko na matraydor sa akon.”

¹⁹ Didi nagkamurundo sinda kag an kada usad naghunga kan Jesus, “Nano, Ginoo, ako ina?”

²⁰ Nagsabat si Jesus sa inda, “Usad siya sa iyo na dose. Amo siya idto'n nakisaro sa akon. ²¹ Oo, mangyayari gayod sa akon na Anak San Tawo susog sa nasurat sa Banal Na Kasuratan pero kamakaluluoy man sana na matraydor sa akon! Maayo pa lugod sana na tawo na dili na lang siya gin-anak.”

An Panigab-i San Ginoo

(Mateo 26:26-30; Lucas 22:15-20; 1 Corinto 11:23-25)

²² Myintras nagakaraon pa sinda nagkuha si Jesus sin tinapay, nagpasalamat sa Dios, ginutud-utod kag ginpanghatag sa iya mga disipulos na nagasabi, “Kaon kamo. Ini an akon lawas.”

²³ Pakatapos may ginkuha naman siya na kupa kag, pakapasalamat sa Dios, hinatag sa inda, tapos nag-inom sinda tanan. ²⁴ Didi naman ginsabihan niya sinda, “Ini an akon dugo na amo an pagpamatuod san sinumpaan san Dios. Pagpaawason ini para sa kadamuan. ²⁵ Ginasiguro ko sa iyo na dili na ako mainom gihapon sin duga san mga ubas hasta sa pag-abot san adlaw na mainom ako san bag-o na bino sa kahadian san Dios.” ²⁶ Pakatapos ninda pagkanta sin salmo nagpakadto sinda sa Bukid San Kaolibohan.

An Pagasabi Ni Jesus Manungod Sa Pagpaambot Sa Iya Ni Pedro

(Mateo 26:31-35; Lucas 22:31-34; Juan 13:36-38)

²⁷ Didto ginsabihan sinda ni Jesus, “Pagabayaan ako niyo tanan sugad sa nasurat, ‘Papatayon ko an nagaataman kaya magaburulag an mga karnero.’*

²⁸ Pero pagkabuhay ko gihapon mauuna ako sa iyo sa Galilea.”

²⁹ Tapos nagsurmaton si Pedro, “Bisan magbaya sinda tanan ako naman dili gayod.”

³⁰ Ginsabihan siya ni Jesus, “Matuod gayod na yana na gab-i antes magturaok an manok sin makaduha pagapaambutan mo ako sin makatulo na beses.”

³¹ Pero nagpirit gihapon si Pedro na nagsurmaton, “Dili ta ikaw pagapaambutan bisan ako matamatay kaupod mo.” Amo man an ginsarabi san tanan.

*Nagapangadyi Si Jesus Sa Getsemani
(Mateo 26:36-46; Lucas 22:39-46)*

³² Pakaabot ninda sa lugar na ginatawag na Getsemani ginsabihan ni Jesus an iya mga disipulos, “Mag-ingkod kamo didi myintras makadto ako para magpangadyi.” ³³ Pakatapos gin-agda niya sinda Pedro, Santiago kag Juan na mag-upod sa iya. Pag-abot didto nakabatyag si Jesus sin dako gayod na kahandal kag pagkamundo man. ³⁴ Kaya ginsabihan sinda ni Jesus, “Namumundo gayod ako na baga’n mapapatay. Maghulat kamo didi kag magbantay.”

³⁵ Pag-uruunhan niya naghapa sa duta kag nag-pangadyi na kun mahimo dili siya makabatyag sin pagtios sa maabot na oras. ³⁶ Tapos nagsabi

---

* ^{14:27} Kitaa sa Zacarias 13:7.

siya, “Abba, Ama, kaya ka na mahimo san tanan. Halia man sa akon ini na kupa pero dili an akon pagbuot kundi an sa imo lugod an masunod.”

³⁷ Pagbalik niya sa tulo na disipulos tururog na sinda. Gintawag niya si Pedro, “Simon, nano, turog ka? Dili mo ba kaya na magbantay sin usad lang ka oras? ³⁸ Kinahanglan kamo magbantay kag magpangadyi agod dili masugtan kay bisan makusog an pagbuot an lawas maluya.”

³⁹ Nagbalik gihapon si Jesus kag nagpangadyi na pareho an iya ginapangamuyo. ⁴⁰ Pagbalik niya sa tulo, amo man gihapon naabtan niya na tururog kay ginadaog gayod sinda san kapirawon. Dili ninda aram kun nano an isabat sa iya.

⁴¹ San ikatulo na na pagbalik ni Jesus sinabihan niya sinda, “Nano, nagatururog kamo hasta na lang kag nagapahuruway? Tama na ina! Nag-abot na an oras! Kitaa, kay ako na Anak San Tawo igaintriga sa mga parakasala. ⁴² Bangon na kamo! Kitaa! Ada na an matraydor sa akon, kaya hamos na kita.”

An Pagadakop Kan Jesus

(Mateo 26:47-56; Lucas 22:47-53; Juan 18:1-11)

⁴³ Nagasurmaton pa si Jesus san mag-abot si Judas, usad san dose. May mga kaurupod na armado sin mga talibong kag mga balbag. Sinugo sinda san mga namumuno san kapadian, mga paratukdo san mga Kasuguan kag mga kagurangan na mga namumuno san mga Judio. ⁴⁴ Niyan nagkasarabot na sinda na si Judas mahatag sin tanda, “An haharukan ko amo ina siya. Kaya

dakupa niyo kag siguruha na mabantayan sin maayo sa iyo paglakat.”

⁴⁵ Kaya san pag-abot ni Judas nagdiretso pag-tulos kan Jesus kag nagsabi, “Rabil!” Pakatapos ginharkan siya. ⁴⁶ Gindakop dayon kag gin-pugulan ninda'n maayo si Jesus. ⁴⁷ Pero usad san mga nagamiron an nagbugnot san iya ispada, gintigbas an suruguon san pinakapuno na padi kag nautas an talinga sani. ⁴⁸ Tapos nagsurmaton si Jesus, “Nano, tulisan an paghuna niyo sa akon kay nagdarara pa kamo san mga talibong kag mga balbag para lang dakupon ako? ⁴⁹ Ada ako pirme sa iyo uruadlaw na nagatukdo sa templo kag wara man niyo pagdakupa. Pero ini nangyari agod matuman an Banal Na Kasuratan.” ⁵⁰ Tapos ginbayaan dayon siya san mga disipulos kag nadurulag.

⁵¹ May nagsunod sa iya na batan-on na lalaki na nakatapis sin manipis na tela. ⁵² Gindakop siya ninda pero ini na tawo nakadaplos kaya nabilin an iya tapis kag nadalagan na huba.

Ginapaatubang Si Jesus Sa Konseho San Mga Judio

(Mateo 26:57-68; Lucas 22:54-55, 63-71; Juan 18:13-14, 19-24)

⁵³ Pag-abot ninda sa Jerusalem ginguyod man si Jesus sa pinakapuno na padi. Tapos naman nagtiripon didto an tanan na mga puno san kapadian, an mga namumuno san mga Judio kag an mga paratukdo san Kasuguan. ⁵⁴ Si Pedro naman nagsunod kanda Jesus pero sa huruharayo. Nagdiretso siya hasta sa natad san palasyo san

pinakapuno na padi. Didto nag-ingkod siya katakin san mga bantay sa may kalayo kag nags-painit man.

⁵⁵ Niyan an mga puno san kapadian kag san bilog na konseho naghanap sin ibidinsya kontra kan Jesus agod mahusgaran siya sin kamatayon pero wara sinda'n nakuha. ⁵⁶ Bisan damo didto an naghimuwa sa iya an inda pagtestigo dili nagkaparareho.

⁵⁷ Sa katapus-tapusi may pira na nagtindog kag nagbuwa sugad sani, ⁵⁸ "Nabatian namon siya na nagsabi, 'Rurubaon ko ini na templo na himo san tawo kag sa sulod sin tulo ka adlaw matindog ako sin bag-o na dili himo san tawo.'," ⁵⁹ Pero dili man gihapon nagakaparareho an mga testigo kontra sa iya.

⁶⁰ Didi nagtindog an pinakapuno na padi kag naghunga kan Jesus, "Wara ka ba sin ikakasabat sana? Nano an masasabi mo sa mga ginsabi ninda kontra sa imo?" ⁶¹ Pero wara siya magribok. Ginhunga gihapon siya san pinakapuno na padi, "Nano, ikaw an Cristo na amo an anak san pinakaladan?" ⁶² Nagsabat si Jesus, "Ako ina kag makikita niyo ako na Anak San Tawo na nakaingkod sa tuo san Pinakamakagagahom. Tapos pagbalik ko naman didi sa kinaban makikita niyo ako na nakatungtong sa mga dampog sa langit."

⁶³ Didi ginisi san pinakapuno na padi an sadiri niya na bado kay sa huna-huna niya pagbasang-basang sa Dios an ginsabat ni Jesus. Tapos naghunga, "Nano kay kinahanglan pa naton an

mga testigos? ⁶⁴ Nabati niyo an iya pagbasang-basang sa Dios. Nano sa paghuna niyo?”

An tanan nagkaurusad na siya dapat ipapatay. ⁶⁵ Tapos may iba sa inda na nagtuna pagluda sa iya. Gintahuban man ninda an iya mga mata tapos ginparasuntok. Ginsiyakan pa siya na nagasabi, “Tugmaha daw, propeta!” Pero san wara siya magsabat ginkuha siya san mga bantay kag ginparasuntok pa.

*Nagapaambot Si Pedro Na Kilala Niya Si Jesus
(Mateo 26:69-75; Lucas 22:56-62; Juan 18:15-18,
25-27)*

⁶⁶ Myintras si Pedro adto sa natad san palasyo may nag-abot na babayi na suruguon san pinakapuno na padi. ⁶⁷ Pagkita niya kan Pedro na nagapainit didto tinurok niya kag ginsabihan, “Ikaw kaupod man ni Jesus na taga-Nazaret.”

⁶⁸ Pero nagpaambot siya na nagasabi, “Dili ko aram. Dili ko nasasabutan kun nano an gusto mo sabihon.” Pakatapos nagluwas si Pedro sa pwer-tahan. ⁶⁹ Didto nakita gihapon siya san suruguon na babayi kag nagsabi ini sa mga nagairistambay didto, “Usad man ini sa inda.” ⁷⁰ Pero nagpaambot gihapon si Pedro.

Taud-taod an mga adto didto na halapit sa iya nagsabi, “Matuod na usad ka man sa inda kay taga-Galilea ka.”

⁷¹ Didi nagtuna siya pagsabi na maldisyunon lugod siya san Dios tapos nagsumpa, “Dili ko kilala ina na tawo na ginasabi niyo.” ⁷² Sani mismo na oras nagturaok an manok sa ikaduha na beses. Tapos nadumduman dayon ni Pedro an ginsabi

ni Jesus sa iya na, “Antes magturaok an manok sin makaduha pagapaambutan mo ako sin tulo na beses.” Didi nagparabakho gayod siya.

15

*Si Jesus Gipadara San Mga Judio Kan Pilato
(Mateo 27:1-2, 11-14; Lucas 23:1-5; Juan 18:28-38)*

¹ Pagkaaga antes magbitlak an adlaw nagtiriripon an pinakapuno na padi kaupod an mga namumuno san mga Judio, mga paratukdo san Kasuguan kag an bilog na Konseho. Nagurusad sinda kun nano an himuon. Kaya ginpagapos ninda si Jesus, gipadara kan Pilato kag inintriga sa iya.

² Ginhunga siya ni Pilato, “Nano, ikaw an hadi san mga Judio?”

“Ikaw an nagsabi sana,” an sabat ni Jesus.

³ Damo an ginsang-at na akusasyon san pinakapuno san kapadian kontra kan Jesus. ⁴ Ginhunga gihapon siya ni Pilato, “Wara ka ba’n ikasabat? Kitaa kun sing-anon kadamo an akusasyon ninda kontra sa imo!”

⁵ Pero wara gihapon magsabat si Jesus kaya nagngalas si Pilato.

*Ginsuko Si Jesus Para Ipako Sa Krus
(Mateo 27:15-26; Lucas 23:13-25; Juan 18:39-19:16)*

⁶ Niyan kada kapyistahan ugali na ni Pilato an pagpaluwas sin priso na aayuon san mga tawo. ⁷ Sadto na panahon may priso na ginatawag

Barabas. Kaupod siya san mga rebelde na nakapatay kasadto san magkaigwa sin kasamok.⁸ Nagarapiki an kadamuan kan Pilato kag nagtuna paghangyo sa iya na himuong an nakaugalian na niya na pagpaluwas sin usad na priso.

⁹ Ginhunga sinda ni Pilato, “Nano, gusto niyo na paluwason ko an hadi san mga Judio?”
¹⁰ Nabatyagan ni Pilato na si Jesus gin-akusar dahilan sa pagkaawa san mga pinakapuno san kapadian. ¹¹ Pero an mga tawo ginsulsulan san mga pinakapuno san kapadian na an paluwason lugod si Barabas.

¹² Nagsurmaton gihapon si Pilato, “Kun sugad, nano an hihimuon ko sani na tawo na ginatawag niyo na hadi san mga Judio?”

¹³ Nagsiriyak sinda’n, “Ipako siya sa krus!”

¹⁴ Ginhunga sinda ni Pilato, “Kay nano? Nano an karautan na nahimo niya?”

Pero mas lalo lugod na nagsiriyak sinda’n makusog na nagasabi’n, “Ipako siya sa krus!”

¹⁵ Kaya, agod mapalipay ni Pilato an mga tawo, pinalibre niya si Barabas. Tapos, pakapalatigo niya kan Jesus, gin-intriga siya sa inda para ipako sa krus.

Ginatuya-tuya Si Jesus San Mga Suldados (Mateo 27:27-31; Juan 19:2-3)

¹⁶ Ginguyod si Jesus san mga suldado sa pretoryo na amo an pinakasulod san palasyo tapos pinatawag an tanan na suldados. ¹⁷ Ginsul-utan ninda siya sin lila na kapa, ginhimuan sin korona na tunok kag ginkoronahan siya. ¹⁸ Pakatapos patuya na ginasaluduhan siya, “Mabuhay an Hadi

san mga Judio!” ¹⁹ Ginparapalo siya sa ulo, gintuprahan kag nagaruluhod-luhod man sinda na baga’n nagagalang sa iya. ²⁰ Pakatapos san inda pagtuya-tuya kan Jesus ginhubaan siya san lila na kapa kag ginsul-utan gihapon san sadiri niya na bado. Tapos ginluwas siya para ipako sa krus.

*An Pagpako Kan Jesus Sa Krus
(Mateo 27:32-44; Lucas 23:26-43; Juan 19:17-27)*

²¹ Niyan may umaragi na si Simon na taga-Cirene na nagsulod sa Jerusalem hali sa uma. Siya an ama ninda Alejandro kag Rufo. Ginppirit siya san mga suldados na magpas-an san krus ni Jesus. ²² Ginguyod ninda si Jesus sa lugar na ginatawag Golgota na an gusto sabihon lugar na ginatawag bungo. ²³ Tapos ginhatagan ninda si Jesus sin bino na may sakot na bulong na ginatawag mira pero wara niya ini pag-inuma. ²⁴ Didto ginpako siya ninda sa krus kag ini ginpatindog. Ginbarahin man ninda an iya mga sul-ot paagi sa pagparipahan agod aram ninda kun arin an bahin san kada usad.

²⁵ Alas nuwebe san aga san ginpako ninda si Jesus sa krus. ²⁶ Didto man may nakasurat na akusasyon kontra sa iya sugad sani, “AMO INI AN HADI SAN MGA JUDIO.” ²⁷ Kadungan niya an duha na tulisan na ginpako ninda sa magluyo niya. ²⁸ Kaya an nasurat sa Banal Na Kasuratan natuman na,

“Ginhusgaran siya kaupod san mga makasasala.”*

---

* **15:28** Kitaa sa Isaias 53:12.

²⁹ Gintuya-tuya man siya san mga nagaaragi na ginatangu-tango an inda ulo na nagasarabi, “Aba, ikaw na magruba san templo kag mapatindog man lang gihapon sana sa sulod san tulo ka adlaw, ³⁰ maglusad ka sa krus kag isalbar an imo sadiri!”

³¹ Pareho man gintuya-tuya siya san mga pinakapuno san kapadian kag mga paratukdo san Kasuguan na nagasarabi, “Nasalbar niya an iba pero dili niya masalbar an iya sadiri! ³² Makikita na naton kun makalusad man gayod sa krus an Cristo na Hadi san Israel. Kun mahimo niya ini matuod kita sa iya.” Bisan ngani an duha na nakapako na kadungan niya nagtuya-tuya man sa iya.

An Pagkamatay Ni Jesus

(Mateo 27:45-56; Lucas 23:44-49; Juan 19:28-30)

³³ Mga alas dose an udto san magdulom an bilog na nasyon hasta na mga alas tres an hapon. ³⁴ San maalas tres naman an hapon nagsiyak si Jesus sa makusog na boses, “Eloi, Eloi, lama sabachtani?” na an gusto sabihon, “Dios ko, Dios ko, nano kay ginpabayaan mo ako?”[†]

³⁵ San mabatian ini san mga miron didto nagsarabi sinda, “Pamatii, ginatawag niya si Elias.”

³⁶ May nagdalagan kag ginbasa an ispungha sin suka, ginbutang sa punta san bagakay kag gintunol kan Jesus para ipasupsop sa iya na nagasabi, “Hulaton ta kag kitaon kun maabot man gayod si Elias agod ilusad siya sa krus.”

[†] **15:34** Salmo 22:1.

³⁷ Pero nagsiyak si Jesus sin makusog, tapos nautsan.

³⁸ Sani mismo na oras an kurtina sa templo nagisi sa tunga tuna sa ibabaw paubos. ³⁹ Didto sa may atubangan ni Jesus nagatindog an namumuno san mga suldados. Pagkabati niya san siyak ni Jesus kag nakita kun pan-o siya napatay nagsabi siya, “Matuod man gayod na ini na tawo anak san Dios!”

⁴⁰ May mga babayi man na nagamarasid sa may huruharayo. Sinda Maria Magdalena, Salome kag Maria na iloy san magmanghod na sinda Santiago kag Jose. ⁴¹ San adto pa si Jesus sa Galilea ini na mga babayi nag-upod kag nagaasikaso sa iya. May iba pa na mga babayi na adto didto na nag-urupod sa iya pa-Jerusalem.

An Paglubong Kan Jesus

(Mateo 27:57-61; Lucas 23:50-56; Juan 19:38-42)

⁴²⁻⁴³ Napatay si Jesus san adlaw san Pagpreparar na gusto sabihon bisperas san Adlaw San Pagpahuway. Pagkagab-i sana na adlaw nag-abot si Jose na taga-Arimatea. Usad man siya na kilala na myimbro san Konseho. Nabubuhay gayod siya sa paglaom na makita an kahadian san Dios. Pag-abot niya makusog an buot na nagkadto kan Pilato para ayuon an lawas ni Jesus. ⁴⁴ Nangawa si Pilato na patay na gali si Jesus kaya ginpatawag niya an kapitan san mga suldados kay iya ginhunga kun matuod gayod na patay na ini. ⁴⁵ San mapamatuuandan san kapitan san mga suldados na patay na man gayod si Jesus gintugutan ni Pilato si Jose na kuhaon an lawas. ⁴⁶ Tapos nagbakal si Jose sin tela,

ginlusad an lawas sa krus kag ginputos sadto'n tela. May lubungan si Jose na ginkutkot sa bato kaya didto niya ginlubong si Jesus. Pakatapos ginpaligidan sin bato para sirahan an pwertahan san ginlubungan.⁴⁷ Nagamarasid sa iya ginahimo sinda Maria Magdalena kag Maria na iloy ni Jose kag gintandaan ninda kun diin ginlubong si Jesus.

16

An Pagkabuhay Gihapon Ni Jesus (Mateo 28:1-8; Lucas 24:1-12; Juan 20:1-10)

¹ Pagliwas san Adlaw San Pagpahuway sinda Maria Magdalena, Salome kag Maria na iloy ni Santiago nagbakal sin mga pahumot na ilalahid sa lawas ni Jesus. ² Maaga pa gayod sa primero na adlaw san semana nagkadto sinda sa lubungan pagbitlak pa lang san adlaw. ³ Nagapahurunga-hunga sinda, “Sin-o daw an makapaligid para sa aton san bato sa may pwertahan san lubungan?”

⁴ Pag-abot sa may lubungan nakita ninda na an daku-dako na bato napaligid na kag abyirto na an pwertahan. ⁵ Pagsulod ninda sa lubungan may nakita sinda na batan-on na lalaki na nagaingkod sa banda tuo. Nakabado siya sin puti kaya nagkangarawa sinda.

⁶ Nagsabi siya sa inda, “Dili kamo magngalas. Ginahanap niyo si Jesus na taga-Nazaret na gin-pako sa krus. Nabuhay siya gihapon kaya wara na siya didi. Kitaa, amo ini an ginlubungan sa iya. ⁷ Pero kadto na kamo, sumati an iya mga disipulos kag ni Pedro na nauuna na si Jesus sa

inda sa Galilea. Makikita ninda siya didto sugad san ginsabi niya.”

⁸ Nagluwas an mga babayi sa lubungan na naganadalagan kay nagkurudog sinda kag nagkangarawa. Kaya wara sinda sin ginsumatan bisan sin-o man dahilan na nagkaharadlok sinda.

*Nagpakita Anay Si Jesus Kan Maria Magdalena
(Mateo 28:9-10; Juan 20:11-18)*

⁹ Aga pa san primero na adlaw san semana pagkabuhay gihapon ni Jesus nagpakita anay siya primero kan Maria Magdalena na kasadto ginpahalian niya sin pito na demonyo. ¹⁰ Tapos nagkadto si Maria kag ginsumatan an dati na kaurupod ni Jesus na nagamurundo kag nagabarakh. ¹¹ Pero wara sinda magtuod sa ginsabi niya na buhay si Jesus kag nakita niya.

*An Pangayari Sa Kmino Pakadto Sa Emaus
(Lucas 24:13-35)*

¹² Pakatapos sani nagpakita gihapon si Jesus sa duha na nagalakat paluwas san lungsod na iba na man an iya hitsura. ¹³ Nagbalik dayon an duha kag ginpamarita sa iba pero wara ninda pagtuudi sinda.

*An Mga Tugon Ni Jesus Sa Iya Mga Disipulos
(Mateo 28:16-20; Lucas 24:36-49; Juan 20:19-23;
Mga Himo 1:6-8)*

¹⁴ Pakatapos sani nagpakita si Jesus sa onse mismo myintras sinda nagakaraon sa lamesa. Gin-uritan niya sinda dahilan san inda pagduhaduha kag katig-ahan san inda mga tagipusuon kay habo magtuod sa mga nakakita na nabuhay gihapon siya. ¹⁵ Ginsabi pa ni Jesus sa inda, “Lakat

kamo sa bilog na kinab-an kag didto ipahayag an Maayo Na Barita sa tanan na katawuhan. ¹⁶ An mga magtuod kag magpabunyag masasalbar pero pagakondinaron an mga dili magatuod. ¹⁷ Ini na mga tanda magaupod sadto'n may pagtuod: sa ngaran ko makapahali sinda sin mga demonyo kag magasurmaton sinda'n bag-o na panurmaton. ¹⁸ Kun makakapot sinda'n mga sawa kag kun makainom sin hilo dili sinda maaano. Mag-aayo an mga masakiton na madapatkan san inda kamot!"

*An Pagpalangit Ni Jesus
(Lucas 24:50-53; Mga Himo 1:9-11)*

¹⁹ Pakasurmaton sani ni Ginoo'n Jesus sa inda ginpahitaas siya palangit kag nag-ingkod sa tuo san Dios. ²⁰ Pagkatapos sani nagralakat sinda kag nagpahayag san Maayo Na Barita sa tanan na lugar na inda naabutan tapos ginbuligan man sinda san Ginoo na ginpamatuudan an inda gina-pahayag paagi sa mga tanda na nag-upod sani.

An Maayo na Barita Hali sa Dios New Testament in Masbatenyo

copyright © 1993 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Masbatenyo

Translation by: Wycliffe Bible Translators

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 1993, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Masbatenyo

© 1993, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2015-03-17

**PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files
dated 29 Jan 2022
5e7f1147-0544-511b-b38f-0eaecbb0201a**